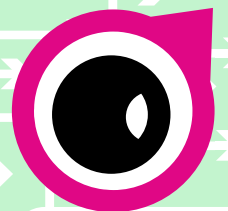

2018 regio Haaglanden

WEGWIJS in het MBO

Welke
mbo-opleiding
kies jij?

Kijk op www.bekijkje toekomstnu.nl

Voor beroepen, opleidingen, stages en scholen in de regio Haaglanden.

Inhoud

Sarai, Cheik, Dainara en Mitchell

	pag
1 Over het mbo	4
2 Studiekeuze	19
3 Doorstromen	31
4 Mbo-opleidingen per sector	38
■ Economie	40
■ Groen	62
■ Techniek	68
■ Zorg en welzijn	84
5 Entreeopleidingen	92
6 Mbo-scholen	93
7 Schoollocaties	125

Even voorstellen...

Saraï, Cheik, Dainara en Mitchell hebben een opleiding gekozen. Hoe hebben ze dat gedaan? Lees hun verhalen in deze gids en bekijk de filmpjes op YouTube.

YouTube: hoe kiest Saraï?

"Ik ging niet naar Open Dagen en stelde het aanmelden steeds uit. Op het laatst deed ik een studiekeuzetest en daar kwam de opleiding Verpleegkundige uit. Na twee jaar stopte ik hiermee, het paste niet bij me. Opnieuw deed ik een test en daar kwam ICT uit. Hierover heb ik veel gepraat want deze keer wilde ik een goede keuze maken."

Saraï (18) koos voor de opleiding Applicatie- en mediaontwikkelaar (niveau 4)

YouTube: hoe kiest Cheik?

"Op het vmbo wilde ik verkoper worden. Met mijn oudere broer ben ik naar Open Dagen gegaan en we hebben veel gepraat. Nu doe ik eerst een opleiding in de logistiek. Hierna wil ik doorstromen naar een hoger niveau. Misschien kom ik later toch nog in de handel terecht."

Cheik (17) koos voor de opleiding Agrohandel en logistiek (niveau 2)

YouTube: hoe kiest Dainara?

"Mijn moeder werkt in de zorg en dat wilde ik ook. Ik ben naar Open Dagen geweest en heb een studiekeuzegids uitgeplozen. Eerst deed ik de opleiding Helpende en daarna de opleiding Pedagogisch medewerker kinderopvang. Nu volg ik de opleiding Verpleegkundige en werk ik met ouderen in een verpleeghuis. Je bouwt echt een band met ze op."

Dainara (21) koos voor de opleiding Verpleegkundige (niveau 4)

YouTube: hoe kiest Mitchell?

"Als kleine jongen kreeg ik een werkbankje van mijn opa. Ik maakte veel dingen van hout. Ik wilde meubelmaker worden. Maar door Open Dagen en gesprekken met mijn ouders en mijn mentor ontdekte ik dat een brede opleiding beter bij me past. Behalve timmeren leer ik ook veel over installatiewerk en elektro."

Mitchell (17) koos voor de opleiding Servicemedewerker gebouwen (niveau 2/3)

1

Over het mbo

	pagina
→ Niveaus in het mbo	5
→ Entreeopleidingen	7
→ BOL en BBL	8
→ Stage lopen	9
→ Een leerbaan zoeken	10
→ Toelatingseisen	11
→ Aanmelden voor het mbo	12
→ De intake	14
→ Opleidingskosten	16
→ Studiefinanciering	17
→ Kijk op YouTube!	18

Niveaus in het mbo

YouTube: niveaus en leerwegen in het mbo

Mbo betekent middelbaar beroepsonderwijs. In het mbo leer je op niveau 2, niveau 3 of niveau 4. Hoe hoger het niveau, hoe langer de opleiding meestal duurt. Voor een mbo-opleiding heb je een vmbo-diploma of overgangsbewijs van havo/vwo 3 naar havo/vwo 4 nodig. Als je geen diploma hebt, volg je eerst een Entreeopleiding (pagina 7).

Niveau 2 - basisberoepsopleiding

Met deze opleiding leer je een beroep waarin je (onder begeleiding) uitvoerend werk doet. Bijvoorbeeld als monteur, logistiek medewerker of kok. Deze opleidingen duren 1 tot maximaal 2 jaar. Met een niveau 2-diploma heb je een startkwalificatie. Die heb je minimaal nodig om kans op een baan te hebben. Je kunt ook doorstromen naar een niveau 3-opleiding.

Niveau 2 betekent:

- Uitvoerend werk
- 1 tot 2 jaar naar school
- Daarna werken of doorstromen naar niveau 3

Niveau 3 - vakopleiding

Met deze opleiding kies je voor een beroep waarin je zelfstandig werkzaamheden uitvoert. Bijvoorbeeld als ICT-medewerker, autotechnicus of verzorgende IG (individuele gezondheidszorg). Deze opleidingen duren 2 tot 3 jaar. Met een niveau 3-diploma kun je gaan werken of doorstromen naar een niveau 4-opleiding.

Niveau 3 betekent:

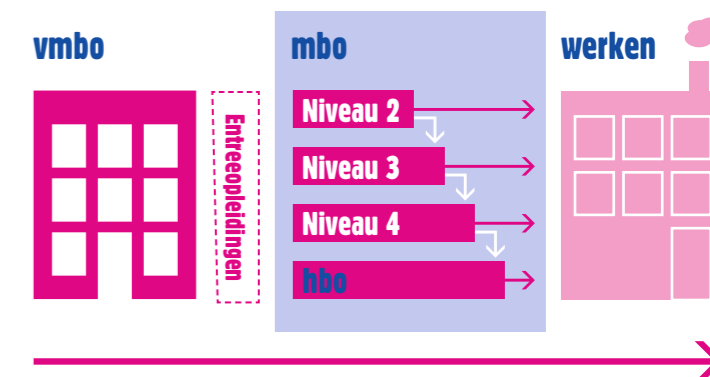
- Zelfstandig werken
- 2 tot 3 jaar naar school
- Daarna werken of doorstromen naar niveau 4

Niveau 4 - middenkader- of specialistenopleiding

Met een middenkaderopleiding ben je verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken in een bedrijf (middenkader). Bijvoorbeeld als uitvoerder bouw, leidinggevende bediening of verpleegkundige. De meeste middenkaderopleidingen duren 3 jaar. Met een specialistenopleiding voer je zelfstandig specialistische taken uit. Het is een kop op de vakopleiding en duurt meestal 1 jaar. Met een niveau 4-diploma kun je gaan werken of doorstromen naar het hbo.

Niveau 4 betekent:

- Verantwoordelijk voor dagelijkse gang van zaken, meestal 3 jaar
- Specialistisch werk, meestal 1 jaar
- Daarna werken of doorstromen naar het hbo

Opbouw van een opleiding

Elke mbo-opleiding bestaat uit een basisdeel, een profieldeel en (een of meerdere) keuzedelen.

- Het basisdeel is heel breed en bestaat uit Nederlandse taal, rekenen, loopbaan en burgerschap en Engels (alleen voor niveau 4-opleidingen).
- Met het profieldeel leer je specifieke kennis en vaardigheden over het beroep dat je gekozen hebt. Bij de opleiding Timmerman leer je bijvoorbeeld alles over timmeren en houtverbindingen. En bij de opleiding Mbo-verpleegkundige leer je mensen te verplegen en te verzorgen.
- Met de keuzedelen krijgt jouw diploma iets extra's. Je volgt verbredende of verdiepende lessen over een bepaald onderwerp. Daarmee doe je extra kennis en vaardigheden op. Hiermee kun je beter doorstromen naar werk of naar een vervolgopleiding.

Doorstromen

Je kunt in het mbo altijd doorstromen van een lager naar een hoger niveau. Alleen niet eindeloos, want studeren kost nu eenmaal geld.

Korter

Als je doorstroomt naar een hoger niveau, duurt de tweede opleiding soms korter. Je volgt bijvoorbeeld eerst de niveau 3-opleiding Secretaresse van 2 jaar. Daarna stroom je door naar de niveau 4-opleiding Directie-secretaresse/ Managementassistent. Dan hoef je nog maar 1 jaar in plaats van 3 jaar.

Geen niveau 4

Bij sommige opleidingen is niveau 3 het hoogste niveau. Voorbeelden zijn beveiliging, schilder en autospuiters.

Meer informatie over het mbo

Wil je meer weten over een opleiding? Over studiekosten? Over stages? Of over een ander onderwerp?

- Kijk dan op de websites van de mbo-scholen. Ze staan op pagina 23.
- Je kunt ook langsgaan bij een mbo-school. Kijk op pagina 26 en in hoofdstuk 6. Hier staat welke scholen een loopbaancentrum of servicepunt hebben.

Info over
studiekosten
vind je op
www.duo.nl

YouTube: hoe kiest Cheik?

"Op het vmbo krijg je veel hulp en begeleiding van docenten. Op het mbo is dat echt anders. Daar moet je veel zelfstandiger zijn."

Entreeopleidingen

Als je naar het mbo wilt, heb je een vmbo-diploma nodig. Maak dus eerst je vmbo af. Of zorg dat je een overgangsbewijs van havo/vwo 3 naar havo/vwo 4 hebt. Is dat niet gelukt, maar heb je wel voldoende kennis en vaardigheden voor het mbo? Dan kun je in aanmerking komen voor een Entreeopleiding.

Richtingen

Je kunt Entreeopleidingen in verschillende richtingen volgen. Bijvoorbeeld in de bouw, mobiliteit, horeca, detailhandel of in de zorg.

Persoonlijke aandacht

Entreeopleidingen duren meestal 1 jaar. Je volgt lessen Nederlands, Engels, rekenen en loopbaan en burgerschap. Daarnaast doe je allerlei praktijkgerichte opdrachten. De groepen zijn klein en je krijgt veel persoonlijke aandacht. Behalve dat je naar school gaat, loop je ook stage bij een bedrijf.

Aanmelden

Aanmelden is alleen mogelijk als je op 1 augustus 16 jaar of ouder bent en niet meer terug kunt naar het vmbo/vo. Om toegelaten te worden krijg je een uitgebreide intake. Daarna begin je met de opleiding. Na vier maanden krijg je een 'bindend studieadvies'. Je hoort dan of je wel of niet mag doorgaan met de opleiding. Als je doorgaat en een diploma haalt, kun je naar het mbo. Je kunt je dan aanmelden voor een niveau 2-opleiding.

Özge weet nu dat ze de zorg in wil

Op het vmbo was Özge (19) niet echt met school bezig. "Ik ging met verkeerde vrienden om en was teveel afgeleid. Daarom heb ik mijn eindexamen vmbo verknald." Omdat ze al 18 was wilde ze het vierde jaar niet overdoen. Samen met haar decaan besloot ze zich aan te melden voor de Entreeopleiding Dienstverlening en zorg. Tijdens het intakegesprek werd serieus doorgevraagd. "Ze wilden weten waarom ik mijn diploma niet had gehaald en wat ik van de opleiding verwachtte."

Özge krijgt Nederlands, Engels en rekenen en vertelt enthousiast over haar stage bij een beschermd wonenproject. "Hier leer ik omgaan met mensen met psychische problemen. Daarvoor moet je veel geduld hebben. Door deze stage weet ik dat ik de zorg in wil." Ze heeft alle toetsen goed gemaakt voor de opleiding Verzorgende IG en dankzij de hulp van haar studieloopbaanbegeleider mag ze hier volgend jaar naartoe. "Op deze opleiding ga ik allemaal nieuwe dingen leren, echt super!"

BOL en BBL - hoe leer jij het best?

Vind je het leuk om naar school te gaan? Of leer je liever in de praktijk? Voor beide manieren van leren heb je een leerweg in het mbo.

BOL is leren op school

Leer je het liefst op school? Kies dan voor een BOL-opleiding. BOL betekent: beroepsopleidende leerweg. Het is een combinatie van lessen op school en stage lopen. Je gaat de hele week naar school en loopt één of meer periodes per jaar stage bij een bedrijf of instelling. Het is ook mogelijk dat je één dag in de week stage loopt.

BBL is leren in de praktijk

BBL betekent: beroepsbegeleidende leerweg. Vanaf de eerste dag werk je bij een bedrijf of instelling. Daarnaast ga je meestal één dag in de week naar school. Je verdient geld en krijgt geen studiefinanciering. Sommige opleidingen zijn alleen als BBL-opleiding te volgen. Meestal zijn dat technische opleidingen (bijvoorbeeld onderhoudsmonteur of metselaar).

Let op: voordat het schooljaar begint, moet je wel een leerbaan hebben. Het is moeilijk om een leerbaan te vinden. Begin dus op tijd met zoeken!

Alleen bij een erkend leerbedrijf

Als je stage loopt of een leerbaan hebt, mag dat alleen bij een erkend leerbedrijf. Zo'n leerbedrijf voldoet aan bepaalde kwaliteitseisen. Je krijgt bijvoorbeeld begeleiding van een praktijkopleider. En je werkt samen met collega's die jou zo goed mogelijk proberen te helpen.

YouTube: hoe kiest Dainara?

"Ik heb voor een BBL-opleiding gekozen omdat ik wilde leren én werken. Een leerbaan is meestal een mooi opstapje naar een echte baan."

Leerwerkmakelaar

Wil je een BBL-opleiding doen en heb je hulp nodig? Klop dan aan bij de Leerwerkmakelaar. Je wordt begeleid naar een baan bij een erkend leerbedrijf in de techniek, administratie, bouw of horeca. Daarnaast ga je één dag in de week naar school.

✉ leerwerkmakelaar@denhaag.nl

📘 Leer Werkmakelaar

Stage lopen

Als je voor een BOL-opleiding hebt gekozen, krijg je praktijklessen op school. Die zijn gericht op je toekomstige beroep. Je gaat ook op stage, waar je alvast praktijkervaring opdoet. In het mbo heten stages ook wel beroepspraktijkvorming (BPV).

Wat houdt stage lopen in?

In het begin loop je meestal mee. Je maakt kennis met het beroep en ontdekt of het werk wel bij je past. Je hoort en ziet veel. Na een poosje krijg je meer verantwoordelijkheid; je wordt steeds zelfstandiger.

Waar kun je stage lopen?

In Nederland zijn er meer dan 200.000 erkende leerbedrijven waar je stage kunt lopen. Sommige scholen hebben ook stageadressen in het buitenland.

Moet je zelf een stage zoeken?

Je gaat eerst zelf op zoek naar een stage. Als je er niet uitkomt, kun je altijd nog hulp vragen aan een docent of aan je studieloopbaanbegeleider (SLB-er). De meeste scholen hebben stageadressen van erkende leerbedrijven. Vaak hebben ze daar goed contact mee.

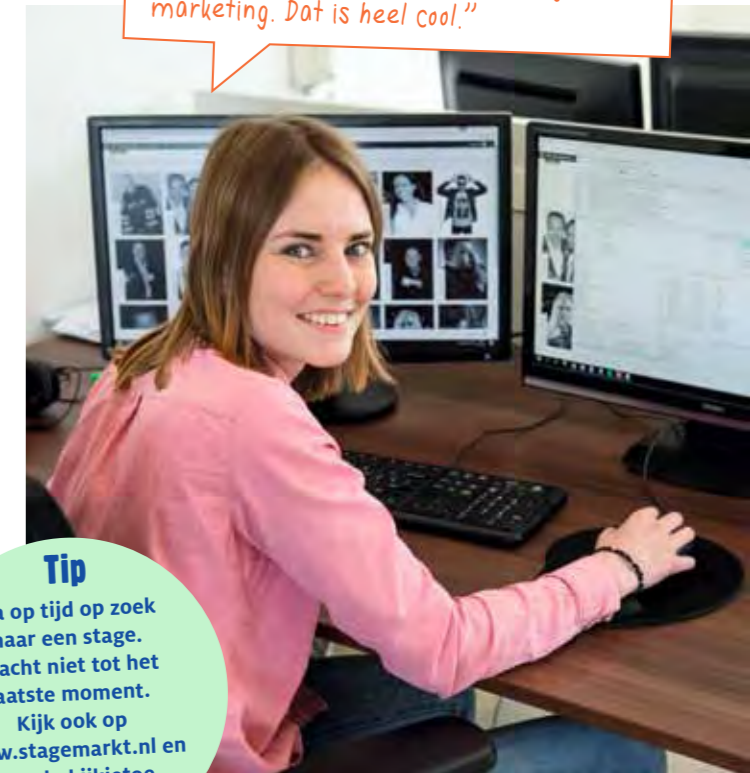
Stagebutton

Kijk ook bij de stagebutton op www.bekijkjetoekomstnu.nl

YouTube: hoe kiest Saraï?

Saraï loopt stage bij een multimediatebedrijf. "Hier maak ik websites voor echte klanten. Door samen met collega's aan een project te werken leer ik ook iets over design en marketing. Dat is heel cool."

Tip

Ga op tijd op zoek naar een stage. Wacht niet tot het laatste moment. Kijk ook op www.stagemarkt.nl en www.bekijkjetoekomstnu.nl

Een leerbaan zoeken

Als je voor een BBL-opleiding kiest, leer je het vak voor het grootste deel in de praktijk. Op school krijg je aanvullende theorielessen. Let op: als het schooljaar begint moet je wel een leerbaan hebben.

Hoe vind je een leerbaan?

- Kijk op stage-sites zoals www.bekijkjetoekomstnu.nl of www.stagemarkt.nl.
- Bel, mail of bezoek bedrijven die je kent.
- Vraag om hulp van je mentor.
- Maak een goed CV.
- Doe je best tijdens je stage.

Maak een goed CV

Stages in het vmbo zijn heel belangrijk als voorbereiding op een leerbaan in het mbo. Kijk dus goed om je heen als je stage loopt. Is dit een plek waar je straks zou willen werken? Presenteer jezelf goed en maak een duidelijk CV. Zet erop wat je hobby's zijn en of je aan sport doet. Vergeet niet je bijbaantjes te noemen. En bewaar je CV!

Toch naar een BOL-opleiding?

Soms is het niet makkelijk om een leerbaan te vinden. Meld je daarom ook aan voor een BOL-opleiding. Dan weet je zeker dat je naar het mbo kunt.

Hoe Furkan een leerbaan vond

In het tweede leerjaar op het Roemer Visscher College koos Furkan voor techniek. Elektro en hout vond hij moeilijk maar van lassen werd hij enthousiast. Door gesprekken met zijn mentor en zijn vader wist hij het zeker: ik ga de mbo-opleiding Constructiewerker doen. "Een goede lasser moet rustig zijn en veel geduld hebben. Dat past wel bij mij." Omdat hij de BBL-opleiding wilde doen, had hij wel een leerbaan nodig. Zijn decaan bracht hem in contact met Alcomij, een bedrijf dat kassen voor de tuinbouw maakt. Furkan ging op gesprek en stelde veel vragen. "Ik kreeg een rondleiding en wilde alles weten. Bijvoorbeeld hoe je met robots werkt. Dat vonden ze heel positief en toen ben ik aangenomen."

Tip van Furkan:
"Stel veel vragen als je gaat solliciteren."

Toelatingseisen

Vergeet je LOB-paspoort niet!

Als je naar het mbo gaat, heb je het juiste diploma nodig. Dat is een wettelijke eis. Soms zijn er nog extra eisen waaraan je moet voldoen. En de intake telt ook mee.

Wettelijke eisen

- Voor een niveau 2-opleiding heb je een vmbo-diploma basisberoepsgerichte leerweg (bbl) nodig.
- Voor een niveau 3-opleiding heb je een vmbo-diploma kaderberoepsgerichte leerweg (kbl), gemengde leerweg (gl) of theoretische leerweg (tl) nodig. Ook met een mbo 2-diploma of een overgangsbewijs van havo 3 naar havo 4 kun je worden toegelaten.
- Als je een niveau 4-opleiding wilt doen, heb je een vmbo-diploma kbl, gl of tl nodig (soms is een kbl-diploma niet genoeg). Een mbo 3-diploma of overgangsbewijs van havo 3 naar havo 4 is ook voldoende.

Extra eisen

Voor een aantal opleidingen gelden aanvullende eisen. In de beveiligingsbranche kun je bijvoorbeeld alleen aan het werk als je geen strafblad hebt. Wil je Sport en bewegen (niveau 2, 3 of 4) gaan doen, houd er dan rekening mee dat je een sporttest krijgt. Soms heb je ook een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG)* nodig. En voor sommige opleidingen moet je een goed Engels kunnen.

* Een VOG is een bewijs van goed gedrag en krijg je alleen als je geen strafbare feiten hebt gepleegd. Zo'n verklaring kun je bij de gemeente aanvragen. Ga naar de website van jouw gemeente.

YouTube: hoe kiest Mitchell?

"Door de gesprekken met mijn mentor en mijn vader ben ik goed voorbereid naar de intake gegaan. Ik was vijf minuten van tevoren aanwezig en had mijn legitimatiebewijs meegenomen."

Intake telt ook mee

Naast de officiële eisen is het ook belangrijk hoe de intakeprocedure verloopt. Zelfs al heb je het juiste vmbo-diploma, dan nog is het mogelijk dat je niet wordt aangenomen. **Een voorbeeld:** je hebt een vmbo-diploma kaderberoepsgerichte leerweg en wilt graag naar de opleiding Manager horeca niveau 4. Je cijfers zijn voldoende en je hebt de test goed gemaakt. Toch kan op basis van het intakegesprek de conclusie zijn dat je wél geschikt bent voor de horeca maar (nog) niet zelfstandig genoeg overkomt.

Aanmelden voor het mbo - stap voor stap

YouTube: [aanmelden voor het MBO](#)

Voordat je je aanmeldt op het mbo, moet je weten welke opleiding je kiest. Je ouders en je mentor of decaan kunnen je daarbij helpen. Ga ook naar Open Dagen en bekijk websites van mbo-scholen. Wacht niet te lang met aanmelden. Meld je aan vóór 1 april!

Meld je altijd aan vóór 1 april. Bij speciale testen vóór 1 februari.

Stap 1 Aanmelden

Vul het digitale aanmeldingsformulier in. Dat staat op de website van de school waar je naartoe wilt. Houd wel je identiteitskaart (ID-kaart) bij de hand, want je moet je persoonsnummer (burger-servicenummer) invullen. Als je aanmelding verzonden is, krijg je automatisch een e-mailbericht terug. Check dit bericht, misschien staat er belangrijke informatie in.

Stap 2 Papierwerk

Voordat je een uitnodiging voor een intakegesprek krijgt, heeft de mbo-school eerst een ingevuld doorstroomformulier nodig. Je mentor of decaan is daar verantwoordelijk voor. Jouw gegevens komen dan in het digitale systeem VOROC terecht, waar alle mbo-scholen bij kunnen. Als de mbo-school waar je naartoe wilt niet met VOROC werkt, print het formulier dan uit en neem het ingevuld mee naar het intakegesprek.

Wat je ook moet meenemen is een kopie van je laatste schoolrapport of schoolonderzoek en een geldig legitimatiebewijs. Bijvoorbeeld (een kopie van) je paspoort, ID-kaart of verblijfsvergunning.

Ga voor beroepen en opleidingen naar www.bekijkje.toekomstnu.nl

Tip voor docenten:
Gebruik lesmateriaal over de intake uit de LOBBOX

Stap 3 Testen, opdrachten, vragenformulieren

Bij de meeste opleidingen word je eerst uitgenodigd voor een digitale test. Dat is geen toelatingstest, maar een manier om erachter te komen wat je kunt. Soms krijg je nog een extra test (sporttest) of opdracht. Of je vult een vragenformulier in.

Stap 4 Intakegesprek

Het intakegesprek heb je meestal met een docent of studieloopbaanbegeleider van de opleiding. De intaker vraagt waarom je voor deze opleiding hebt gekozen en onderzoekt of het beroep bij je past. Bereid dit gesprek goed voor, bijvoorbeeld door je LOB paspoort in te vullen. Vraag ernaar bij je decaan of mentor.

Stap 5 Inschrijving

Minimaal twee weken na het intakegesprek ontvang je bericht of je geplaatst bent voor de opleiding. Ook je mentor of decaan wordt op de hoogte gesteld. Ben je op meer dan één opleiding toegelaten? Meld je dan af bij de school waar je niet naartoe gaat. Als je niet geplaatst bent, krijg je meestal het advies een beroepskeuzetest te doen.

De intake

YouTube : Intakegesprek voor het MBO

Als je je aanmeldt voor een opleiding, ben je nog niet meteen toegelaten. Eerst heb je een intakegesprek. Tijdens zo'n gesprek gaat het vooral hierover: past de opleiding bij jou en pas jij bij de opleiding?

Neem je LOB-paspoort mee naar het intakegesprek!

Bereid je goed voor

Lees over opleidingen op www.bekijkjetoekomstnu.nl en websites van mbo-scholen. Ga naar Open Dagen en praat met mensen die een beroep hebben dat jij interessant vindt. Geef je op voor proefstuderen en vraag om hulp aan je mentor of decaan. Je kunt ook langsgaan bij een loopbaancentrum of servicecentrum van een mbo-school.

Vragen die je kunt verwachten

Tijdens het intakegesprek krijg je allerlei vragen. Op deze manier probeert de docent of studieloopbaanbegeleider erachter te komen of je een goede studiekeuze hebt gemaakt.

Vragen die je kunt krijgen zijn:

- Wat vind je interessant aan deze opleiding?
- Waarom denk je dat je hiervoor geschikt bent?
- Hoe zie jij je toekomst?

Wat is jouw motivatie?

Waarom kies je voor deze opleiding? Zo'n vraag kun je zeker verwachten. Denk hierover goed na. Je motivatie heeft te maken met: wat je leuk vindt, waar je veel over weet en waar je goed in bent.

Vragen die jij kunt stellen

Tijdens een intakegesprek kun je zelf ook vragen stellen.

Bijvoorbeeld:

- Hoeveel lesuren krijg ik?
 - Moet ik mijn stage zelf regelen?
- Maak een vragenlijstje zodat je niets vergeet!

Extra eisen

Bij sommige opleidingen moet je aan extra eisen voldoen. Je doet bijvoorbeeld een sporttest of maakt een opdracht. Kijk op www.bekijkjetoekomstnu.nl en op de websites van mbo-scholen wat je kunt verwachten.

Tips

- Kom op tijd.
- Meld je af als je niet kunt komen.
- Neem een vragenlijstje mee.
- Neem je portfolio mee.
- Denk goed na over je motivatie.
- Wees eerlijk over jezelf.
- Neem alle papieren mee (uitnodiging, doorstroomformulier, kopie paspoort/ID-kaart of verblijfsvergunning).

Houding

Doe je je jas vit?

Stel je jezelf duidelijk voor?

Zie je er netjes vit?

Zit je rechtop in je stoel?

Geef je een stevige handdruk?

Kijk je iemand aan als je iets vertelt?

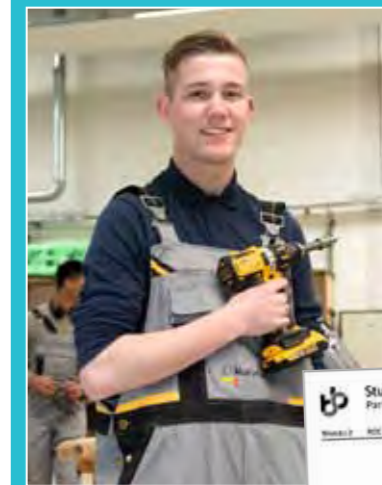

Zet je je tas naast je stoel?

Studie in cijfers

Wil je weten welk rapportcijfer een opleiding heeft gekregen? Hoeveel studenten geslaagd zijn en hoe groot de kans op werk is? Ga dan naar de website van de school waar je naartoe wilt. Kijk bij de gekozen opleiding of je 'Studie in cijfers' kunt vinden. Steeds meer scholen hebben deze informatie.

Een voorbeeld is de opleiding *Servicemedewerker gebouwen* van Mitchell :

Studie in Cijfers	
Particuliers bereikings: 100%	
Stuudmateriaal	1,2
Percentage geslaagde studenten	70%
Kans op werk na jouw opleiding	100%
Kans op stage	100%
Startsalaris	€ 1.800

Opleidingskosten

Actuele informatie over opleidingskosten is te vinden op: www.duo.nl

Lesgeld

Als je jonger dan 18 jaar bent, hoef je geen lesgeld te betalen. Ben je 18 jaar of ouder en ga je een BOL-opleiding doen? Dan betaal je € 1.137 lesgeld. Kies je voor een BBL-opleiding? Dan is het cursusgeld € 236 voor Entree- en niveau 2 opleidingen. Voor niveau 3- en 4-opleidingen is het cursusgeld € 573. Deze bedragen gelden voor het schooljaar 2017-2018. Het kan zijn dat het les- of cursusgeld voor het schooljaar 2018-2019 iets hoger uitvalt.

Extra kosten

Naast het lesgeld maak je ook kosten voor boeken, gereedschappen, werkkleding, excursies en andere activiteiten. Deze liggen meestal tussen de € 500 en € 1.000 per jaar. Reiskosten naar school en stage of leerbedrijf moet je vaak ook zelf betalen.

Wil je weten welke kosten je maakt? Ga dan naar de website van de school waar je naartoe wilt en kijk bij jouw opleiding. Meestal vind je meer informatie onder *Kosten of Veelgestelde vragen*.

Voorbeelden van extra kosten

- Voor de opleiding Agogisch medewerker geestelijke gezondheidszorg heb je een laptop nodig. Bij mboRijnland betaal je die zelf.
- In het eerste jaar van de opleiding Servicemedewerker gebouwen betaal je bij ROC Mondriaan ongeveer € 820 voor excursies, boeken, workshops, materialen en kleding. In het tweede jaar is dat ongeveer € 260, een stuk minder.
- Kosten van de opleiding Sport- en bewegingscoördinator bij ROC Mondriaan: kledingpakket € 350, readers/syllabi en introductiekamp € 110 en boeken € 315.

Studiefinanciering

Kijk voor de OV-chipkaart op: www.ov-chipkaart.nl

Actuele informatie over studiefinanciering kun je vinden op: www.duo.nl

Jonger dan 18 jaar?

Ben je nog geen 18 jaar en doe je een voltijd BOL-opleiding? Dan krijg je geen studiefinanciering. Je kunt wel een 'tegemoetkoming ouders' aanvragen. Deze tegemoetkoming hangt af van de hoogte van het inkomen van je ouders. Als je een BBL-opleiding volgt, verdien je geld en heb je geen recht op een 'tegemoetkoming ouders'.

Sinds januari 2017 hebben BOL-studenten onder de 18 recht op een gratis OV-kaart. Hiermee kun je gratis met het openbaar vervoer reizen. Kijk op www.duo.nl en www.ov-chipkaart.nl.

18 jaar of ouder?

Ben je 18 jaar of ouder en doe je een voltijd BOL-opleiding? Dan heb je recht op studiefinanciering en een OV-kaart. Of je naast je basisbeurs ook recht hebt op een aanvullende beurs, hangt af van het inkomen van je ouders. Vraag een aantal maanden voordat je 18 wordt studiefinanciering aan. Dan is alles op tijd geregeld. Als je een BBL-opleiding volgt, verdien je geld en heb je geen recht op studiefinanciering of een OV-kaart.

Lening of gift?

Doe je een opleiding op niveau 2, dan is de studiefinanciering altijd een gift. Doe je een opleiding op niveau 3 of 4, dan wordt je studiefinanciering pas een gift als je binnen 10 jaar je diploma haalt. Dit heet de 'prestatiebeurs'. Een prestatiebeurs krijg je maximaal vier jaar.

Let op: Als je geen diploma haalt, moet je alles terugbetalen.

Kijk op YouTube

Wil je meer weten over het mbo? Kijk dan op het YouTube-kanaal Bekijkjetoekomstnu. Je kunt de titels van de filmpjes ook direct op YouTube intikken.

2

Studiekeuze

pagina

→ Open Dagen	21
→ Spots on Jobs	22
→ Handige websites	23
→ Proefstuderen	24
→ Pagina voor ouders	25
→ Hulp van mbo-scholen	26
→ Kans op werk	28

Open Dagen

Een opleiding kiezen kan lastig zijn. Want hoe weet je of een opleiding bij je past? Wat het beroep in de praktijk inhoudt? Of een opleiding niet te zwaar of juist te makkelijk voor je is? Help! Ga daarom naar Open Dagen. Zodat je beter weet wat een opleiding inhoudt.

Uitleg en vragen

Tijdens Open Dagen geven mbo-scholen uitgebreid voorlichting over alle opleidingen die je daar kunt volgen. Voorlichters en studenten leggen alles goed uit en beantwoorden al je vragen. Overal liggen folders, zodat je thuis alles nog eens rustig kunt nalezen.

Op de achterkant van deze gids staat een kalender met alle Open Dagen van mbo-scholen in de regio. Wil je meer weten? Bijvoorbeeld waar je moet zijn en hoe laat een Open Dag begint? Kijk dan op de websites van de scholen (pagina 23).

Als je naar een Open Dag gaat:

- Kijk dan op de Open Dagen-kalender (achterkant van deze gids).
- Maak van tevoren een vragenlijstje.
- Stel je vragen.
- Neem je familie en/of vrienden mee, ze kunnen een handje helpen als je onzeker bent.
- Verzamel folders en studiegidsen en lees thuis alles nog eens rustig door.

Spots on Jobs

Kom naar Spots on Jobs op woensdag 17 en donderdag 18 januari 2018 in zalencentrum Opera, Fruitweg 28 in Den Haag. Ook ouders zijn van harte welkom. Tip voor ouders en kinderen: bezoek samen het Open Huis, op beide dagen vanaf 16.30 uur.

Opleidingen- en beroepenbeurs

Spots on Jobs is een opleidingen- en beroepenbeurs. Mensen van bedrijven en instellingen uit de regio vertellen hier over hun vak. Ze laten zien wat de praktijk inhoudt, zodat je een beeld krijgt van hun werk. Ook mbo-scholen uit de regio zijn aanwezig. Voorlichters leggen uit wat de opleidingen inhouden en geven folders en brochures mee. Op deze beurs kun je overal rondneuzen. Iedereen neemt de tijd om jouw vragen zo goed mogelijk te beantwoorden.

Of je zelf ook nog iets gaat doen? Jazeker! Je volgt workshops en krijgt de kans om met mbo-studenten te praten. Zo ontdek je welke opleidingen en beroepen er allemaal zijn.

→ Kijk voor meer informatie op: www.spotsonjobs.nl

Handige websites

Websites van alle mbo-scholen in de regio

ROC Mondriaan	www.rocmondriaan.nl
mboRijnland	www.mborijnland.nl
Lentiz	www.lentiz.nl
Wellantcollege	www.wellantmbo.nl
Grafisch Lyceum Rotterdam	www.glr.nl
HMC mbo vakschool voor hout, meubel en interieur	www.hmcollege.nl
Leidse instrumentmakers School	www.lis.nl
MBO College Airport	www.mbocollegeairport.nl
STC mbo college	www.mbo-stc.nl
SVO vakopleiding food	www.svo.nl
Techniek College Rotterdam	www.techniecollege rotterdam.nl
Albeda College	www.albeda.nl
Zadkine	www.zadkine.nl

Nog meer websites

www.stagemarkt.nl	Stages en leerbanen bij bedrijven
www.roc.nl	Alle mbo-opleidingen in heel Nederland
www.youchooz.nl	Opleidingen en beroepen in de zorg, welzijn en sport
www.techniekinbeeld.nl	Filmpjes over technische opleidingen en beroepen
scholierentv	YouTube-kanaal met filmpjes over allerlei beroepen en opleidingen, gemaakt door scholieren

 bekijkjetoekomstnu
de keuze is aan jou

Bekijkjetoekomstnu.nl

Wat zijn jouw plannen na het vmbo? Ga op onderzoek uit en kijk op www.bekijkjetoekomstnu.nl. Hier vind je filmpjes en informatie over alle beroepen, opleidingen, stages en scholen in de regio Haaglanden. Beroepen die je leuk vindt, kun je aanvinken en opslaan. Heel handig, want dan heb je meteen een overzicht van je interesses. Bij de opleidingen staan ook de scholen waar je ze kunt volgen.

Groot voordeel van deze website is dat alle informatie die je interessant vindt, bewaard kan worden. Zo kun je de volgende keer de draad meteen weer oppakken. Je hoeft jezelf alleen maar te registreren. Bekijkjetoekomstnu.nl is informatief en handig!

Proefstuderen

Proefstuderen betekent dat je meeloopt op een mbo-school. Je proeft de sfeer en je krijgt veel extra informatie. Zo weet je beter of de opleiding die je hebt gekozen ook echt bij je past. En heel belangrijk: je ziet meteen of jouw beeld van het beroep wel klopt met de praktijk! Soms mag je meedoen met een les en een praktijkopdracht uitvoeren.

Meer weten?

Bij steeds meer mbo-scholen kun je proefstuderen. Wil je je aanmelden? Neem dan contact op met je decaan of mentor. Die kan jou verder helpen.

Tip van Tara: "Twijfel niet over proefstuderen, ga het gewoon doen!"

Waarom Tara wilde proefstuderen

Tara (16) koos op het Wellantcollege voor de groene praktijkvakken. Lekker met je handen bezig zijn. In de derde vertelde een voorlichter van de HMC mbo vakschool voor hout, meubel en interieur een interessant verhaal over de opleiding Interieuradviseur. Ze besloot dit verder te onderzoeken en gaf zich bij haar decaan op voor proefstuderen op deze school.

"Ik wilde weten welke lessen je krijgt en hoe de sfeer op school is. En of je de hele dag achter de computer zit." Tara liep een dagdeel mee en keek hoe studenten een magazine maakten. Zelf mocht ze ook aan de slag met een opdracht. "Ik heb meubeltjes uitgeknipt en op een groot vel papier een kamer ingericht. Dat was leuk en leerzaam om te doen."

Tara is blij dat ze heeft meegelopen. "Ik weet nu dat je op de computer werkt en met je handen dingen maakt. Het is geen makkelijke opleiding maar het lijkt me wel heel leuk." Soms twijfelen leerlingen wel eens over proefstuderen. "Ze zijn bang dat de opleiding anders is dan ze dachten. En dat ze dan opnieuw een keuze moeten maken. Dat begrijp ik wel, maar het lijkt me nog lastiger om op de verkeerde opleiding te zitten."

Pagina voor ouders

Helpen bij de studiekeuze van uw kind

Op het vmbo maakt uw kind keuzes die bepalend is voor zijn of haar toekomst. U speelt hierbij een belangrijke rol. Samen met de decaan en de mentor op school kunt u uw kind helpen en ondersteunen. Uw kind heeft u nodig!

YouTube: beste ouders!

Tips voor ouders:

- Praat met uw kind over school, stages, hobby's en interesses.
- Zet samen op een rijtje waar uw kind goed in is.
- Bespreek welke kansen en mogelijkheden er zijn.
- Ga samen naar Open Dagen van mbo-scholen.
- Bekijk samen websites van mbo-scholen en ga naar www.bekijkjetoekomstnu.nl
- Maak gebruik van uw netwerk. Zorg dat uw kind in aanraking komt met mensen die graag iets over hun beroep of werk willen vertellen. Zo krijgt uw kind een realistisch beeld van een beroep.
- Maak een afspraak met de decaan of mentor op school als uw kind geen studiekeuze kan maken. Of neem contact op met mbo-scholen (hoofdstuk 6).

Help ook op het mbo

Als uw kind straks op het mbo zit, laat het dan niet meteen los ook al is het (bijna) volwassen. Zorg dat u weet hoe het op school gaat. Want uw kind lijkt misschien wel zelfstandig, maar is dat ook zo? Blijf betrokken en bezoek ouderavonden, 'tafeltjesavonden' en presentaties. Neem als dat nodig is contact op met de SLB-er (studieloopbaanbegeleider). Toon belangstelling voor de opleiding maar geef uw kind ook de ruimte. Misschien is dat niet altijd even makkelijk maar het is zeker de moeite waard. Want u wilt toch het beste voor uw kind?

Help je kind op weg

Radjen Thakoer heeft veel met zijn dochter Sandhya gepraat over haar studiekeuze. "Vragen stellen is altijd goed. Vraag bijvoorbeeld wat je kind leuk vindt en waar het goed in is. Help je kind ook een beetje. Breng je zoon of dochter in contact in contact met mensen die iets over hun beroep willen vertellen."

Hulp van mbo-scholen

Heb je informatie en advies nodig over een mbo-opleiding? Wil je meer weten over studiekosten of stage lopen? Heb je hulp nodig bij je studiekeuze? Mbo-scholen organiseren niet alleen Open Dagen. Ze doen nog veel meer!

Zoek je meer info over een bepaalde mbo-school? Ga dan naar hoofdstuk 6!

- **Informatie en advies**

Sommige mbo-scholen hebben een informatie- en adviesbalie waar je informatie over opleidingen, stages en studiekosten kunt krijgen. Meestal hoef je hiervoor geen afspraak te maken. Zie ook hoofdstuk 6.

- **Individueel gesprek**

Als je meer wilt weten over bepaalde opleidingen en beroepen, kun je een individueel gesprek aanvragen. Meestal is dat op afspraak.

- **Proefstuderen**

Wil je meer weten over een opleiding voordat je een definitieve keuze maakt? Meld je dan aan voor een dagdeel of een dagje proefstuderen. Zo kun je zelf beoordelen of de opleiding echt iets voor jou is.

- **Rondleiding**

Op aanvraag organiseren mbo-scholen rondleidingen. Samen met je klas neem je dan een kijkje in de theorie- en praktijklokalen. Jouw school neemt daarover zelf contact op met de mbo-school.

- **Loopbaanadvies**

Vind je het echt moeilijk om een opleiding te kiezen die bij je past? Kijk dan of je loopbaanadvies bij een mbo-school kunt krijgen. Je maakt dan een test en hebt hierover een gesprek.

- **Website**

Elke mbo-school heeft een website met uitgebreide informatie over de opleidingen, studiekosten, leslocaties en de aanmeldingsprocedure.

- **Sociale media**

Scholen zetten allerlei leuke berichtjes, foto's en filmpjes over hun opleidingen op Facebook en andere sociale media. Zie ook hoofdstuk 6.

 : hoe maak je een goede studiekeuze?

	Informatie en advies	Individueel gesprek	Proefstuderen	Rondleiding	Loopbaanadvies	Website	Sociale media
ROC Mondriaan Meer info op pag. 94	●	●	●	●	●	●	●
mboRijnland Meer info op pag. 100	●	●	●	●	●	●	●
Lentiz Meer info op pag. 102	●	●	●	●	●	●	●
Wellantcollege Meer info op pag. 104		●	●	●		●	●
Grafisch Lyceum Rotterdam Meer info op pag. 106				●		●	●
HMC mbo vakschool voor hout, meubel en interieur Meer info op pag. 108		●	●	●		●	●
Leidse instrumentmakers School Meer info op pag. 110		●	●	●		●	●
MBO College Airport Meer info op pag. 112	●	●	●	●	●	●	●
STC mbo college Meer info op pag. 114	●		●	●		●	●
SVO vakopleiding food Meer info op pag. 116		●	●	●		●	●
Techniek College Rotterdam Meer info op pag. 118	●	●	●	●	●	●	●
Albeda College Meer info op pag. 120	●	●	●	●	●	●	●
Zadkine Meer info op pag. 122	●	●	●	●	●	●	●

Kans op werk

Als je een mbo-opleiding kiest, houd dan rekening met de kans op werk. Want het zou jammer zijn als je straks wél een diploma hebt, maar géén baan! Net zo belangrijk is of de opleiding die je hebt gekozen ook echt bij je past. Ben je gemotiveerd en beschik je over de juiste houding en vaardigheden? Dan zit je altijd goed!

Als je ergens helemaal voor gaat, maak je meer kans op een baan!

Top-10 kansrijke beroepen

KANSRIJK BEROEP!

Het gaat weer goed met de economie en dan is er ook meer werk. Met deze beroepen maak je veel kans op een baan in de regio Haaglanden:

- Beroepen in de beveiliging
- Beroepen in de bouw
- Beroepen in de techniek
- Gastheer/gastvrouw
- Kapper
- Kok
- Logistiek medewerker
- Medewerker Agrohandel en logistiek
- Verzorgende (IG)/ Verpleegkundige
- Vrachtwagenchauffeur

Op www.bekijkjetoekomstnu.nl is de meest actuele informatie over de kans op werk en stage te vinden. Ga naar opleidingen en beroepen waar je meer over wilt weten. Onderaan de pagina's staan sterretjes die iets zeggen over de kans werk. Deze cijfers komen van de stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB). Ze worden regelmatig aangepast aan de situatie op de arbeidsmarkt.

Cheik: "Werk hebben als je van school komt is wel belangrijk. In het Westland barst het van de bedrijven in de logistiek. Dus ik zit wel goed."

Trends op de arbeidsmarkt

Juiste houding en gedrag

Werkgevers kijken steeds meer naar de sociale en communicatieve vaardigheden van hun werknemers. Kun je goed samenwerken met je collega's? Ben je flexibel? Ben je vriendelijk en servicegericht naar klanten? Behalve beroepsvaardigheden zijn een juiste houding en gedrag minstens zo belangrijk.

Overal ICT-vaardigheden nodig

Of je nu bij een installatiebedrijf, in de zorg of op kantoor werkt: overal krijg je met computers te maken. Bedrijven willen mensen die informatie kunnen invoeren, rapporteren en programmeren. Deze ICT-vaardigheden heb je nodig om je werk goed te kunnen doen.

Breed inzetbaar

Naast specialisten hebben bedrijven ook mensen nodig die juist breed inzetbaar zijn. Brede opleidingen zijn bijvoorbeeld: servicemedewerker gebouwen (elektro, installatie en timmeren) en dienstverlening (facilitair, zorg & welzijn).

Meer BBL-banen

De afgelopen jaren lagen de BBL-banen niet voor het oprapen. Maar nu het met de economie weer beter gaat, neemt het aantal BBL-banen toe. Groei is in de regio Haaglanden goed te zien in de kinderopvang, juridische dienstverlening en marketing en communicatie.

Werken in de teelt

In de teelt kun je makkelijk aan de slag. Bijvoorbeeld in de glastuinbouw, waar teelt en techniek hand in hand gaan. Leer meer over nieuwe teelttechnieken en duurzaamheid en word een groene techneut.

Techniek is top!

De arbeidsmarkt schreeuwt om goed geschoolde technici. In de elektrotechniek, procestechniek, installatietechniek en de automatisering: overal zijn monteurs en techneuten nodig. Ga dus op onderzoek uit want techniek is top, niet vies en je verdient goed!

Meer niveau 3-banen in de zorg

De vraag naar mensen met een niveau 3-opleiding in de zorg is helemaal terug. Met name in de thuiszorg en de ouderenzorg zijn mensen met een diploma Verzorgende IG (Individuele gezondheidszorg) nodig.

Beperkt aantal stages en banen in administratieve sector

Bedrijfsadministratief medewerker en Financieel administratief medewerker zijn populaire opleidingen. Maar het aantal stages en banen op niveau 2 en 3 is helaas beperkt. Kijk daarom ook naar andere opleidingen waar je dezelfde vaardigheden voor nodig hebt zoals: Verkoper, Facilitair medewerker of Gastheer/gastvrouw. Misschien is een technische opleiding ook wel iets voor jou.

Meer info nodig over de kans op werk of stage? Ga dan naar www.kansopwerk.nl en www.kansopstage.nl

3

Doorstromen

pagina

- Niet stoppen na het vmbo 32
- Van mavo naar havo: Sara 33
- Van havo naar mbo: Maxim 34
- Van vmbo naar mbo naar hbo: Ikrame 35
- Van vmbo naar universiteit: Fimme 36
- Van vmbo naar mbo: Kijk op YouTube 37

YouTube: hoe kiest Dainara?

Dainara:
"Na de opleiding Helpende niveau 2 ben ik doorgestroomd naar niveau 3 en daarna naar niveau 4. Ik houd van werken in de zorg en wil een leuke baan hebben."

Niet stoppen na het vmbo

Minimaal een startkwalificatie

Je bent leerplichtig tot het eind van het schooljaar waarin je 16 wordt. Daarna geldt de kwalificatieplicht tot je 18e verjaardag, wat inhoudt dat je minimaal een mbo 2-diploma of een havo/vwo-diploma moet halen. Dit wordt ook wel een startkwalificatie genoemd. Je kunt dus nooit stoppen met leren na het vmbo. Met een startkwalificatie vergroot je jouw kans op een leuke baan.

Pak je kans!

Als je regelmatig spijbelt of te laat komt, moet de school dit melden aan de leerplichtambtenaar. Heel vervelend, want je ouders of verzorgers krijgen bij de eerste melding een waarschuwingsbrief. En als er niets verandert, moet je misschien een taakstraf doen. Je ouders krijgen dan een boete. Deze maatregelen zijn ingevoerd om het schoolverzuim tegen te gaan, en ervoor te zorgen dat je bij de les blijft. Ga dus naar school en pak je kans!

Van mavo naar havo: Sara 'Ik wilde aan mezelf bewijzen dat ik naar de havo kon.'

Het begon zo goed in de brugklas op het Sint-Maartenscollege. Sara (16) haalde hoge cijfers en ging ervan uit dat ze naar de havo zou gaan. "Maar in de laatste periode heb ik het verpest. Ik was meer bezig met vriendinnen en naar de stad gaan dan met school. Huiswerk maken komt nog wel, dacht ik steeds."

Sara:
"Chillen is oké, maar denk ook aan je huiswerk."

Proefstuderen

En zo belandde Sara op de mavo. Daar hoefde ze niet zoveel te doen, het ging eigenlijk allemaal vanzelf. Ze begon spijt te krijgen van het eerste jaar en nam zich voor beter haar best te doen. 'Ik wilde aan mezelf bewijzen dat ik naar de havo kon.'

In haar eindexamenjaar keek ze ook rond in het mbo. Ze ging naar Open Dagen en deed mee aan proefstuderen. 'Ik wil evenementenorganisator worden en liep een hele dag mee met de opleiding Leidinggevende leisure en hospitality. Dat was erg leuk, de opleiding is modern en je wordt echt geholpen.'

Sneller naar het hbo

Sara haalde goede eindcijfers en zit nu in het vierde jaar van de havo. Als ze hiermee klaar is wil ze het liefst naar de Hogere Hotelschool. Waarom ze toch niet voor de mbo-route koos? "Voordeel van de havo is dat ik sneller naar het hbo kan. Maar als ik voor het mbo had gekozen was ik nu al met evenementenorganisatie bezig geweest."

Als je van de mavo (tl) naar de havo wilt:

- kies je op de mavo (tl) geen 6 maar (meestal) 7 vakken;
- kijk je of deze vakken goed passen in één van de havo-profielen;
- moet je gemiddeld een goed eindcijfer halen;
- moet je ook een mbo-opleiding kiezen, voor het geval je niet naar de havo kunt;
- krijg je op de havo een gesprek. Daarin wordt gekeken naar je inzet, werkhouding, motivatie en cijferlijst.

Van havo naar mbo: Maxim

‘Op mijn twaalfde wilde ik een eigen restaurant beginnen.’

Maxim (17) ging op het Segbroek College naar de havo en bleef zitten in de derde. Hij deed het jaar over maar liep opnieuw vast in de vierde. “Ik had niet echt mijn best gedaan. Dat kwam omdat ik leren op de havo gewoon niet zo leuk vond. Wat moest ik met vakken als geschiedenis en aardrijkskunde?” Toen hij overstapte naar het mbo viel alles ineens op zijn plek.

Vaag beeld

Maxim koos voor de mbo-opleiding Manager/ondernemer horeca want daar lag zijn passie. ‘Op mijn twaalfde wist ik al dat ik een eigen restaurant wilde beginnen. Dat leek me gewoon heel gaaf. Ik kreeg een bijbaantje in de bediening van restaurant The Fish Club. Nu loop ik daar één dag in de week stage.’

Volwassen

Door het mbo is Maxim volwassener geworden. ‘Ik heb meer discipline gekregen en doe hier echt mijn best. Dat komt omdat alles leuk is om te doen. Ik heb het gewoon heel erg naar mijn zin.’ Hij heeft wel eerst een studiekeuzetest gedaan. “Ik wilde zeker weten dat ik voor de juiste opleiding zou kiezen. Misschien ga ik na het mbo wel naar het hbo. Mijn droom is om een restaurant in Amsterdam of in Londen te beginnen.”

Maxim:
"Doe waar je goed in bent en volg je hart."

Als je van de havo naar het mbo wilt:

- heb je minimaal een overgangsbewijs van havo 3 naar havo 4 nodig;
- kun je instromen naar een mbo-opleiding op niveau 4;
- kun je ook na je havo-diploma doorstromen naar een mbo-opleiding. Sommige scholen hebben versnelde opleidingen. Meestal scheelt dat een jaar. Neem hierover contact op met de school waar je een opleiding wilt volgen.

Van vmbo naar mbo naar hbo: Ikrame

‘Op het hbo moet je alles zelf doen.’

Ikrame (21) houdt ervan om kinderen te helpen met school. Daarom koos ze voor de mbo-opleiding Onderwijsassistent. Nu volgt ze de Lerarenopleiding. “Op het hbo moet je alles zelf doen. Dat is heel anders dan op het mbo. Daar word je ondersteund en kun je altijd bij een docent terecht.”

Sectorwerkstuk

Op Heldring VMBO (nu Heldring College) hielp Ikrame andere leerlingen al met hun huiswerk. Ze gaf ook les op de weekend-school. “Als ik kinderen iets kan leren, word ik blij.” Toch vond ze het moeilijk om in de vierde klas een studiekeuze te maken. “Ik maakte een sectorwerkstuk over de vraag ‘Welk beroep vind ik leuk?’. Pas daarna durfde ik te kiezen voor de Pabo. Mijn mentor heeft me daarin erg gestimuleerd.”

Open Dagen

Op het mbo haalde ze goede cijfers. Zelfs zo goed dat ze het tweede jaar mocht overslaan. Maar in de derde twijfelde ze over de Pabo. Dat kwam door een zware stage op een basisschool met

drukke kinderen. “Ik had nooit pauzes en ging maar door. Misschien paste het voortgezet onderwijs toch beter bij mij. Ik ben naar open dagen van Lerarenopleidingen in Utrecht en Rotterdam gegaan en toen wist ik het zeker.” Ikrame koos voor docent Maatschappijleer. Na haar studie wil ze het liefst lesgeven op een vmbo- of mbo-school.

Ikrame:
"Denk goed na over je studiekeuze en praat erover met je mentor."

Als je van het mbo naar het hbo wilt:

- heb je een mbo-4 diploma nodig;
- kun je een vierjarige hbo-opleiding (hbo-bachelor) volgen;
- kun je een verkort of versneld traject volgen, als je een hbo-studie in dezelfde richting als je mbo-studie kiest. Dat geldt alleen niet voor alle opleidingen. Hbo-scholen beoordelen zelf of je voor zo'n traject in aanmerking komt;
- kun je een tweejarige hbo-opleiding volgen, de Associate Degree. Na deze opleiding krijg je een diploma tussen mbo-4 en hbo-bachelor in. Wil je daarna verder studeren? Dan kun je doorstromen naar de bachelor-opleiding. Die duurt dan nog maar twee jaar.

Van mavo naar havo naar vwo naar universiteit: Fimme 'Stiekem was ik liever met PlayStation bezig.'

Fimme (20) kreeg een havo/vwo-advies. Maar na de brugklas op het Segbroek College stroomde hij door naar de mavo. "Ik had niet zoveel zin in school en was een beetje lui. Dyslexie speelde ook mee." En nu zit hij op de universiteit. Rara hoe kan dat?

Twee jaar ouder

Op de mavo was hij een gemiddelde leerling. "Gelukkig had ik geen Frans, ik heb nou eenmaal geen talenknobbel. Andere vakken waren geen probleem. Stiekem was ik liever met PlayStation bezig dan met huiswerk maken." Na de mavo kon Fimme naar de havo. Dat werd het Luzac. Waarom hij niet naar de havo op het Segbroek College ging? "Dan was ik twee jaar ouder geweest dan de andere leerlingen. Naast de mavo heb ik ook nog een jaar overgedaan op de basisschool."

Zwaar

Op het Luzac deed Fimme de havo en het vwo in twee jaar. "We zaten de hele dag op school en kregen veel begeleiding. Je moest goed opletten en altijd je huiswerk afhebben. Dat was zwaar. Veel zwaarder dan op de universiteit." Door deze aanpak is zijn instelling veranderd. "Ik weet nu dat ik het allemaal voor mezelf doe. En niet voor mijn ouders of voor school." Na het vwo koos hij voor International Business Administration. "Ik vind economie leuk en dit is een brede studie waarmee ik nog alle kanten op kan."

Als je van het hbo naar de universiteit wilt:

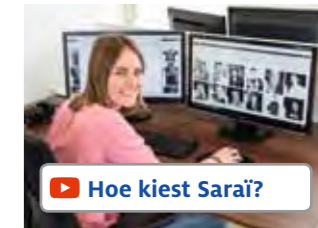
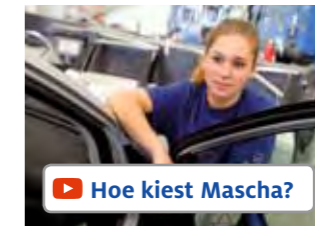
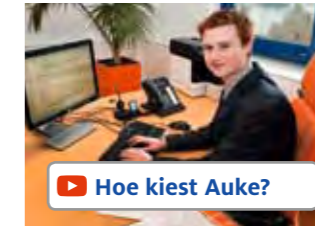
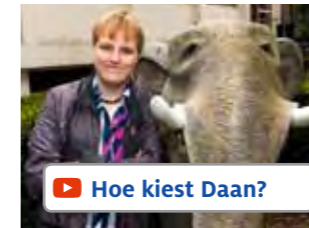
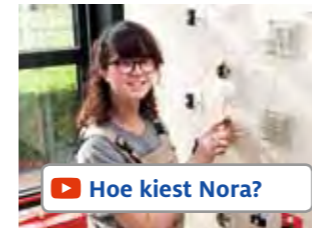
- heb je een hbo-propedeuse of hbo-bachelor nodig;
- kun je een drie-jarige universitaire studie volgen (universitaire bachelor);
- doe je bij veel studies ook onderzoek;
- kun je daarna een universitaire master van 1 of 2 jaar doen.

Fimme: "Je doet het allemaal voor jezelf, en niet voor je ouders of voor school."

Van vmbo naar mbo: kijk op YouTube

Hoe hebben deze vmbo-ers een mbo-opleiding gekozen? Tik de titels in en bekijk hun filmpjes.

4 Mbo-opleidingen per sector

ROC Mondriaan
www.rocmondriaan.nl

Wellantcollege
www.wellantmbo.nl

SVO vakopleiding food
www.svo.nl

Lentiz
www.lentiz.nl

mboRijnland
www.mborijnland.nl

STC mbo college
www.mbo-stc.nl

Albeda College
www.albeda.nl

HMC mbo vakschool voor hout, meubel en interieur
www.hmcollege.nl

MBO College Airport
www.mbocollegeairport.nl

Leidse instrumentmakers School
www.lis.nl

Grafisch Lyceum Rotterdam
www.gr.nl

Techniek College Rotterdam
www.techniekcollegerotterdam.nl

Zadkine
www.zadkine.nl

Economie

40

Groen

62

Techniek

68

Zorg en welzijn

84

Saraï

“Vind je het ook leuk om dingen uit te zoeken en systematisch te werken? Dan is ICT misschien wel iets voor jou.”

YouTube: hoe kiest Saraï?

www.rocmondriaan.nl
www.mborijnland.nl
www.svo.nl
www.glr.nl
www.albeda.nl
www.zadkine.nl
www.mbo-stc.nl
www.rocva.nl

Meer weten over Economie-opleidingen?
Ga dan naar de websites van deze mbo-scholen!
Kijk ook op www.bekijkjetoekomstnu.nl

Economie

Economie heeft te maken met geld, handel en iets kopen in de winkel. Maar ook met eten in een restaurant, computers, media, reclame, op vakantie gaan en transport. Welke richting past bij jou?

Volg je een van deze vmbo-profielen?

- Dienstverlening en producten
- Economie en ondernemen
- Horeca, bakkerij en recreatie
- Media, vormgeving en ict
- Mobiliteit en transport

Dan sluiten deze domeinen hier goed op aan:

Economie en administratie	42
Handel en ondernemerschap	46
Horeca en bakkerij	49
Informatie en communicatietechnologie (ICT)	52
Media en vormgeving	54
Toerisme en recreatie	57
Transport, scheepvaart en logistiek	58

Economie en administratie

Economie en administratie gaat over dienstverlening aan bedrijven en consumenten. Je registreert en verwerkt gegevens die nodig zijn om een organisatie goed te laten functioneren. Je kunt je ontwikkelen op het secretariële, financiële, administratieve of juridische vlak. Ben je klantgericht en commercieel ingesteld? Vind je organiseren leuk en heb je goede communicatieve vaardigheden? Kies dan voor Economie en administratie.

Economie en administratie is onderverdeeld in:

- Administratieve en financiële dienstverlening
- Commerciële dienstverlening
- Marketing en communicatie
- Secretariële en juridische dienstverlening

Administratieve en financiële dienstverlening

Heb je iets met cijfers en vind je het leuk om met computers te werken? Houd je ook wel van een beetje puzzelen? Dan past een administratieve baan vast bij jou. Je leert nauwkeurig werken en je kunt goed samenwerken.

Voorbeelden van opleidingen

- **Medewerker secretariaat en receptie - niveau 2 BOL/BBL**
Je werkt veel op de computer. Je maakt afspraken, verstuurt (e-mail)berichten en notuleert bij vergaderingen. Je handelt ook telefoongesprekken af en ontvangt bezoekers.
- **Financieel administratief medewerker - niveau 3 BOL**
Je controleert rekeningen en maakt facturen. Je houdt bij wie nog geld krijgt en aan wie geld betaald moet worden.
- **Bedrijfsadministrateur - niveau 4 BOL**
Je voert financiële gegevens in de computer in en maakt rapportages. Je zorgt dat het bedrijf of de organisatie waar je werkt, weet hoe het er financieel voorstaat.

Ben jij dienstverlenend, nauwkeurig en kun je zelfstandig werken?

Ga voor meer info naar:

www.rocmondriaan.nl
www.mborijnland.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Commerciële dienstverlening

Kies je voor een commerciële opleiding? Dan heb je een vlotte babbel nodig. Je vindt het leuk om te adviseren en te verkopen. Ook kun je goed inspelen op de wensen van de klant. Het werk is afwisselend en de omgeving is dynamisch.

Voorbeelden van opleidingen

- **Commercieel medewerker - niveau 3 BOL**
Jouw doel is de omzet en de klanttevredenheid te vergroten. Je hebt veel telefonisch contact en als de klant het aanbod goed vindt, stel je een verkoopcontract of orderbevestiging op.
- **Klantmedewerker bancaire diensten - niveau 4 BOL**
Klanten willen lenen, sparen of een verzekering afsluiten. Je luistert naar hun wensen en geeft advies over financiële producten die hier goed bij passen.

Ben jij klantgericht, communicatief en ambitieus?

Ga voor meer info naar:

www.rocmondriaan.nl
www.mborijnland.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Marketing en communicatie

Heb je organisatorisch talent en ben je flexibel ingesteld? Houd je van het organiseren van grote projecten en evenementen zoals concerten, festivals, beurzen en open dagen? Kies dan voor marketing en communicatie.

Voorbeelden van opleidingen

- **Medewerker evenementenorganisatie - niveau 4 BOL**
Je assisteert bij de organisatie van een groot evenement. Je helpt met het programma, de communicatie en de publiciteit en het aansturen van mensen.
- **Medewerker marketing en communicatie - niveau 4 BOL**
Je helpt bij reclamecampagnes en schrijft persberichten en mailings voor het grote publiek of de zakelijke markt.

Ben jij communicatief en taalvaardig en kun je organiseren?

Ga voor meer info naar:

www.rocmondriaan.nl
www.mborijnland.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Secretariële en juridische dienstverlening

Ben je goed in organiseren en regelen? Kun je informatie opzoeken en overbrengen? En ben je ook sociaal en communicatief ingesteld? Kies dan voor een 'regelbaan' in de secretariële of juridische richting.

Voorbeelden van opleidingen

- **Secretaresse - niveau 3 BOL/BBL**
Je bent de rechterhand van een afdelingshoofd, teamleider of manager. Je schrijft brieven, e-mails of memo's. Je neemt de telefoon op en ontvangt bezoekers.
- **Juridisch administratief dienstverlener - niveau 4 BOL/BBL**
Je werkt in de zakelijke dienstverlening (advocaten, notarissen, makelaars), het openbaar bestuur (Overheid, Belastingdienst) of de sociale zekerheid (UWV, gemeenten).
- **Medewerker human resource management - niveau 4 BOL/BBL**
Je werft, selecteert en begeleidt personeel. Je werkt op een uitzendbureau of afdeling personeelszaken.

Ben jij communicatief en dienstverlenend en kun je organiseren?

Ga voor meer info naar:

www.rocmondriaan.nl
www.mborijnland.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Handel en ondernemerschap

In de handel is geen dag hetzelfde. Of je nu in een winkel of voor een groothandel of multinational werkt: je krijgt altijd met de dynamiek van de markt te maken. Belangrijk is dat je oog hebt voor de klant. Je bent commercieel en servicegericht ingesteld. Zoek de branche die bij je past, bijvoorbeeld mode, textiel, interieur, elektronica of voeding.

Handel en ondernemerschap is onderverdeeld in:

- Detailhandel en groothandel
- Management
- Mode en interieur

Detailhandel en groothandel

In de detailhandel werk je met producten die direct worden gekocht door de klant. Denk aan voedsel of kleding. Als verkoper ga je met klanten om en is je gedrag heel belangrijk. Je bent in staat mensen te adviseren en allerlei vragen te beantwoorden. Als je bij een groothandel werkt, heb je veel contact met buitenlandse bedrijven.

Voorbeelden van opleidingen

- **Verkoper (detailhandel) - niveau 2 BOL/BBL**
Je werkt in een winkel of magazijn. Je vindt het leuk om klanten te helpen bij wat ze zoeken.
- **Verkoopsspecialist (detailhandel) - niveau 3 BOL/BBL**
Je weet veel over de producten die je verkoopt. Als klanten advies nodig hebben, kunnen ze bij jou terecht.

Ben jij klantgericht, ondernemend en servicegericht?

Ga voor meer info naar:

www.rocmondriaan.nl
www.mborijnland.nl
www.svo.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Management

Als manager run je een eigen winkel of filiaal van een grote supermarkt, bouwmarkt of parfumerie. Je bent verantwoordelijk voor de omzet en coördineert de werkzaamheden van je collega's. Je kunt goed leidinggeven.

Voorbeelden van opleidingen

- **Manager retail - niveau 4 BOL/BBL**
Je geeft leiding aan het personeel, maakt financieel beleid en rapporteert aan het hoofdkantoor.
- **Ondernemer retail - niveau 4 BOL/BBL**
Je geeft leiding aan een eigen kleine zaak. Je stelt een ondernemingsplan op, bent verantwoordelijk voor de productkeuze, de verzorging van de winkel en het contact met de klanten.

Ben jij ondernemend en initiatiefrijk en kun je verantwoordelijkheid nemen?

Ga voor meer info naar:

www.rocmondriaan.nl
www.mborijnland.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Mode en interieur

In de mode-, interieur- en textielbranche kun je zowel de productie- als de verkoopkant op. Heb je oog voor mode en ben je creatief? Kies dan voor het ontwerpen en maken van kleding. Ben je meer geïnteresseerd in productiebegeleiding, adviseren en verkopen? Richt je dan op de commerciële kant van mode en interieur.

Ga voor meer info naar:

Ben jij creatief en nauwkeurig en kun je samenwerken?

www.rocmondriaan.nl
www.hmcollege.nl (Interieur)
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Voorbeelden van opleidingen

- **Basisederwerker mode/maatkleding - niveau 2 BOL**
 Je overlegt met een klant over het kledingstuk, de stof en neemt de maten op. Je leert patroontekenen en kledingstukken maken.
- **Allround medewerker mode/maatkleding - niveau 3 BOL**
 Je leert alle vaktechnieken en maakt zelfstandig kostuums en andere kleding. Je maakt ook planningen en stuurt basisederwerkers aan.
- **Interieuradviseur - niveau 4 BOL**
 Je helpt klanten die hun huis, kantoor, winkel of restaurant willen inrichten. Je maakt een ontwerp en adviseert over de juiste materialen, kleuren en meubelen.
- **Junior stylist - niveau 4 BOL**
 Je werkt in een modebedrijf op de afdeling styling. Je assisteert de hoofdstylist bij het ontwikkelen van nieuwe collecties.

Horeca en bakkerij

In het domein Horeca en bakkerij zijn je werkzaamheden erop gericht andere mensen een leuke tijd te bezorgen. Vind je het bereiden van eten en drinken leuk en wil je het mensen graag naar de zin maken? Ben je klantgericht, dienstverlenend en stressbestendig? En heel belangrijk: ben je geen 9 tot 5-type? Dan is werken in de horeca, bij een (banket)bakkerij of in de facilitaire dienstverlening echt iets voor jou.

Horeca en bakkerij is onderverdeeld in:

- **Bakkerij**
- **Facilitaire dienstverlening**
- **Horeca**

Bakkerij

Als brood- en banketbakker maak je allerlei soorten brood, taarten, gebakjes, koekjes en hartige lekkernijen. Je koopt grondstoffen in en zorgt voor leuke garneringen en decoraties. Ook doe je iets speciaals met de feestdagen en haak je in op specifieke wensen van de klant.

Voorbeelden van opleidingen

- **Uitvoerend bakker - niveau 2 BOL/BBL**
 Je maakt allerlei soorten brood en banket en werkt volgens een planning.
- **Zelfstandig werkend bakker - niveau 3 BOL/BBL**
 Je maakt taarten, marsepein, borstplaat, suikerwerk en chocolade. Je zorgt ervoor dat het gebak mooi is om naar te kijken.
- **Patissier - niveau 4 BOL/BBL**
 Je werkt bij een banketbakkerij of patisserie en maakt allerlei soorten gebak en zoete lekkernijen. Je wilt de nieuwste technieken leren.

Ben jij klantgericht en creatief en kun je instructies opvolgen?

Ga voor meer info naar:

www.mborijnland.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Facilitaire dienstverlening

Een bedrijf of (zorg)instelling kan niet zonder facilitair medewerkers. Taken van een facilitair medewerker zijn onder andere: toezicht houden op de sfeer en de veiligheid, extra hulp bieden op een afdeling, post op tijd bezorgen en zorgen dat de koffieautomaten het doen.

Voorbeelden van opleidingen

- **Facilitair medewerker - niveau 2 BOL**
Je doet allerlei soorten werk: eten klaarmaken, maaltijden serveren, onderhoud van gebouwen, helpen bij de receptiebalie en het inrichten van vergaderzalen.
- **Facilitair leidinggevende - niveau 4 BOL**
Je bent een duizendpoot en zorgt dat alles perfect geregeld is: beveiliging, schoonmaak, catering, verlichting, inrichting en apparatuur.

Ben jij dienstverlenend en kun je plannen en organiseren?

Ga voor meer info naar:

www.rocmondriaan.nl
www.mborijnland.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Horeca

Er komt heel wat bij kijken voordat gasten kunnen genieten van een drankje op het terras, een speciaal gerecht of een schone hotelkamer. Achter de schermen zijn mensen druk bezig met de inkoop van producten, het bereiden van gerechten en personeelsbeleid. Alles is strak georganiseerd en goed met elkaar samenwerken is heel belangrijk. Meestal werk je als andere mensen vrij zijn.

Voorbeelden van opleidingen

- **Gastheer/gastvrouw - niveau 2 BOL/BBL** KANSRIJK BEROEP!
Je zorgt dat gasten zich thuis voelen. Je geeft advies bij het bestellen van eten, bijvoorbeeld over de gerechten en de bereiding.
- **Zelfstandig werkend kok - niveau 3 BOL/BBL** KANSRIJK BEROEP!
Je staat in de keuken van een café of restaurant en maakt gerechten klaar. Je stuurt het keukenpersoneel aan en zorgt dat alles op tijd klaar is.
- **Leidinggevende bediening - niveau 4 BOL/BBL**
Je maakt in overleg een nieuwe menukaart en vult de wijnvoorraad aan. Je zorgt dat de communicatie met de keuken vlot verloopt.
- **Manager/bedrijfsleider fastservice - niveau 4 BOL/BBL**
Je geeft leiding aan de medewerkers van een fastfoodrestaurant, lunchroom of afhaalbedrijf. Je zorgt dat het werk wordt uitgevoerd volgens de formule van het bedrijf.

Ben jij klantgericht en stressbestendig en kun je samenwerken?

Ga voor meer info naar:

www.rocmondriaan.nl
www.mborijnland.nl
www.svo.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Informatie- en communicatie-technologie

In bedrijven en kantoren zijn computers, netwerken, besturingssystemen en software onmisbaar. Vind je het leuk om hard- en software problemen aan te pakken? Ga je net zolang door tot je alles hebt opgelost? Kies dan voor de ICT-sector.

Informatie- en communicatie-technologie

Voorbeelden van opleidingen

- **Medewerker ICT - niveau 2 BOL**
Je werk bestaat uit het assembleren (in elkaar zetten) van computersystemen en het installeren van hard- en software. Ook leg je pc-, telefonie- en netwerkbekabeling aan en controleer je de installaties.
- **Medewerker beheer ICT - niveau 3 BOL**
Je bent verantwoordelijk voor alles wat met computersystemen te maken heeft binnen een bedrijf. Van de assemblage van computers en installatie van alle hard- en software tot bekabeling, het verhelpen van storingen en afhandelen van informatieverzoeken
- **Applicatie- en mediaontwikkelaar - niveau 4 BOL**
Je ontwikkelt nieuwe software en past bestaande software aan. Je doorziet snel problemen en bedenkt een ICT-oplossing.

Ga voor meer info naar:

Kun jij onderzoeken, problemen oplossen en zelfstandig werken?

www.rocmondriaan.nl
www.mborijnland.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Media en vormgeving

Binnen het domein Media en vormgeving draait alles om het ontwerpen en produceren van media. Van posters en tijdschriften tot videoclippen en games. Je bent creatief en ondernemend, hebt technisch inzicht en een goed inlevingsvermogen. Met een diploma kun je straks op allerlei plekken terecht. Bijvoorbeeld bij reclamebureaus, bureaus voor webdesign, game-ontwikkelbedrijven en (facilitaire) mediabedrijven.

Media en vormgeving is onderverdeeld in:

- AV- en podiumtechniek
- DTP, printmedia en sign
- Mediavormgeving en ontwikkeling

AV- en podiumtechniek

AV is audiovisuele techniek. Als AV-specialist ben je dagelijks in de weer met audiovisuele apparatuur zoals televisiecamera's, fotocamera's en geluidsopnameapparaten. Je werkt in opdracht van een regisseur of bedrijf en maakt reclamecommercials, muziekregistraties of fotoreportages. Kies je voor podium- en evenemententechniek? Dan zorg je dat het decor, beeld, licht en geluid tijdens de voorstelling goed geregeld is.

Voorbeelden van opleidingen

- **Podium- en evenemententechnicus - niveau 3 en 4 BOL**
Je zorgt voor de opbouw en bediening van geluids- en belichtingsinstallaties. Je doet ook de beeldtechniek en helpt mee met het plaatsen van decors, podia en vloeren.
- **AV-specialist - niveau 4 (BOL)**
Je maakt opnames, bewerkt de beelden digitaal en monteert ze tot een goed eindproduct.

Kun jij zelfstandig werken, beslissen en organiseren?

Ga voor meer info naar:

www.glr.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

AV- en podiumtechniek

DTP, printmedia en sign

DTP, printmedia en sign

Grafisch vormgevers ontwerpen posters, brochures, advertenties, huisstijlen en logo's. DTP-ers voeren deze ontwerpen uit. Meestal gebeurt dat met behulp van opmaakprogramma's zoals InDesign en Illustrator. Drukkers zorgen ervoor dat de ontwerpen geprint of gedrukt worden. Als je groot wilt uitpakken maak je reclame-uitingen op winkelgevels en billboards.

Voorbeelden van opleidingen

- **Medewerker productpresentatie - niveau 2 BOL**
Je leert alles over het inrichten van winkels en het maken van etalages. Je leert hoe je een bepaalde stijl gebruikt en hoe je producten presenteert.
- **Allround DTP - niveau 3 BOL**
Je werkt ideeën uit voor een mooie poster, advertentie of animatie met behulp van beeld, tekst en kleur.
- **Signspecialist - niveau 4 BOL**
Je ontwerpt en maakt reclameborden of -doeken, licht- en gevelreclames en ook tekst- en naamplaten.

Ben jij creatief en klantgericht en kun je presenteren?

Ga voor meer info naar:

www.glr.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Mediavormgeving en ontwikkeling

Mediavormgeving en ontwikkeling bestaat uit interactieve vormgeving, grafische vormgeving en audiovisuele vormgeving/animatie. Bij interactieve vormgeving kun je denken aan websites en applicaties voor Ipads, tablets of telefoons. Bij grafische vormgeving ligt de nadruk op het ontwerpen voor drukwerk zoals poster en folders. Binnen audiovisuele vormgeving/animaties leer je bewegende beelden maken, zoals tekenfilms en bedrijfspresentaties.

Voorbeelden van opleidingen

- **Game Art - niveau 4 BOL**
Je leert verschillende soorten 2D- en 3D- games maken, bijvoorbeeld een game voor een smartphone, een simulatie-game voor de politie of een interactieve presentatie voor een technisch bedrijf. Je werkt onder meer met animatie en 3D-printing.
- **Interaction design - niveau 4 BOL**
Je leert alles over het maken van interactieve media zoals websites en apps. Zowel op het gebied van vormgeving als programmeren. Daarbij houd je rekening met de huisstijl van de opdrachtgever.

- **Packaging design - niveau 4 BOL**
Je ontwerpt verpakkingen die opvallen. Ze moeten bijdragen aan een sterker imago van het merk. Je hebt dus veel invloed op de uitstraling van een product.
- **Visualiseren - niveau 4 BOL**
Je maakt illustraties om iets uit te leggen of een tekst mooier te maken. Daarbij werk je met (digitale) tekentechnieken, fotografie en 2D-animaties.

Kun jij onderzoeken en samenwerken en ben je creatief?

Ga voor meer info naar:
www.glr.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Toerisme en recreatie

De toeristische en vrijetijdssector is uitdagend en avontuurlijk. In deze (internationale) sector is behoefte aan gastvrije en vriendelijke mensen. Je werkt bij een reiswinkel, touroperator, luchtvaartmaatschappij, congrescentrum, bungalowpark of op een cruiseboot. Houd je van avontuur en ben je stressbestendig? Beschik je over communicatieve en commerciële vaardigheden? Dan is een toekomst in toerisme en recreatie iets voor jou.

Toerisme en recreatie

Voorbeelden van opleidingen

- **Zelfstandig medewerker travel & hospitality - niveau 3 BOL**
Je werkt bij een hotel, touroperator of reisbureau en helpt gasten en klanten. Je zorgt dat hun reis en verblijf tot in de puntjes verzorgd wordt.
- **Leidinggevende leisure & hospitality - niveau 4 BOL**
Je werkt in een hotel, bungalowpark of op een camping. Jouw werk bestaat uit het bedenken en organiseren van activiteiten en evenementen voor mensen die hier hun vrije tijd doorbrengen.

Ben jij communicatief, stressbestendig en commercieel?

Ga voor meer info naar:

www.rocmondriaan.nl
www.mborijnland.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Transport, scheepvaart en logistiek

Binnen het domein Transport, scheepvaart en logistiek hoort alles wat te maken heeft met het vervoer van mensen en goederen. Bijvoorbeeld in de scheepvaart, het wegtransport of het openbaar vervoer. Belangrijk is ook dat grondstoffen en producten op tijd op de juiste plek aankomen. Je werkt in Nederland maar ook vaak in het buitenland. Kun je goed organiseren en plannen? Ben je een probleemoplosser? Kun je met mensen omgaan en spreek je vreemde talen? Vind je werken in het buitenland een uitdaging? Dan past transport, scheepvaart en logistiek echt bij jou.

Transport, scheepvaart en logistiek is onderverdeeld in:

- Logistiek
- Luchtvaart
- Scheepvaart
- Wegtransport en railvervoer

Logistiek

Producten die we in het huishouden en op het werk nodig hebben, moeten op tijd aanwezig zijn. Hout, kleding, fruit, bouwmaterialen en machineonderdelen komen uit binnen- en buitenland. Als je in de logistiek werkt, zorg je dat alles op rolletjes verloopt. Van ontvangst en opslag tot beheer en verzending. Planning en omgaan met mensen is heel belangrijk.

Voorbeelden van opleidingen

- **Logistiek medewerker - niveau 2 BOL/BBL** KANSRIJK BEROEP!
Je werkt in een opslagruimte of magazijn en zorgt voor de ontvangst, opslag en verzending van goederen. Magazijnbeheer en voorraadbeheer horen ook bij je takenpakket.
- **Logistiek teamleider - niveau 3 BOL/BBL** KANSRIJK BEROEP!
Je plant en organiseert de werkzaamheden in het magazijn van een groothandel, distributiecentrum of productiebedrijf.
- **Logistiek supervisor - niveau 4 BOL/BBL** KANSRIJK BEROEP!
Je geeft leiding aan medewerkers in het magazijn van een groothandel, import- of exportbedrijf. Je maakt plannen voor opslag en transport, beheert de goederenvoorraad en houdt contact met leveranciers en klanten.

Kun jij plannen, organiseren en samenwerken?

Ga voor meer info naar:

www.romondriaan.nl
www.mbo-stc.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Logistiek

Luchtvaart

Luchtvaart

De luchtvaart is een internationale sector, waar het werk 24 uur per dag, 365 dagen per jaar doorgaat. Dagelijks worden grote hoeveelheden goederen en passagiers vervoerd. Als je in deze sector wilt werken, kun je goed communiceren en organiseren.

Voorbeelden van opleidingen

- **Aviation operations officer - niveau 4 BOL**
Je bereidt de vlucht voor, maakt een vliegplan en verzorgt de briefing aan de bemanning.
- **Luchtvaartdienstverlener - niveau 4 BOL**
Op het vliegveld help je passagiers met inchecken, instappen en uitstappen en tijdens de vlucht deel je maaltijden en drankjes uit. Bij een afhandelingsbedrijf zorg je dat mensen hun vermiste koffers terugkrijgen.

Ben jij communicatief en servicegericht en kun je instructies opvolgen?

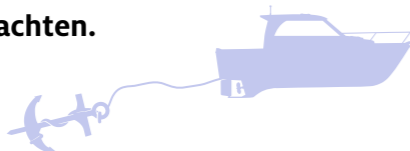
Ga voor meer info naar:

www.mbocollegeairport.nl
www.mbo-stc.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Scheepvaart

Scheepvaart is heel breed, want hieronder valt alles wat met de havens, zeevaart en binnenvaart te maken heeft. Denk bijvoorbeeld aan de zeevisvaart, het besturen van (zee)schepen, het baggeren van vaarwegen en het bouwen en onderhouden van schepen en jachten.

Voorbeelden van opleidingen

- **Medewerker havenoperaties - niveau 2 BBL**
Je zorgt dat alle goederen gelost worden, die met grote en kleine schepen de haven binnenkomen.
- **Schipper binnenvaart - niveau 3 BOL**
Je vervoert mensen en goederen binnen Europa en geeft leiding aan de bemanning.
- **Scheeps- en jachtbouwkundige - niveau 4 BOL**
Je werkt op een werf in de scheeps- of jachtbouw. Je werkt mee aan de bouw of reparatie van een schip.
- **Maritiem waterbouwer/scheepswerktuigkundige waterbouw - niveau 4 BOL**
Je werkt in de machinekamer van een schip. Je onderhoudt de scheepsmotoren, hulpsystemen en de koelinstallaties.

Scheepvaart

Wegtransport en railvervoer

Kun jij samenwerken, problemen oplossen en kwaliteit leveren?

Ga voor meer info naar:

www.mbo-stc.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Wegtransport en railvervoer

Als chauffeur reis je af naar allerlei bestemmingen in binnen- en buitenland, om goederen en mensen te vervoeren. Planners zorgen dat ladingen op tijd worden afgeleverd. Kies je voor railvervoer? Dan werk je bij spoorwegondernemingen als goederenvervoerder, personenvervoerder of sporaannemer.

Voorbeelden van opleidingen

- **Vrachtwagenchauffeur - niveau 2 BBL KANSRIJK BEROEP!**
Je rijdt met een trailer, tankwagen of een wagen met een container erop. Je zorgt dat de lading op de juiste bestemming terecht komt.
- **Buschauffeur openbaar vervoer - niveau 3 BOL**
Je zorgt dat reizigers comfortabel en volgens de dienstregeling worden vervoerd. Daarnaast houd je de bus netjes en rijklaar.

Ben jij klantvriendelijk, servicegericht en kun je instructies opvolgen?

Ga voor meer info naar:

www.mbo-stc.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Cheik

“Als je voor Agrohandel en logistiek kiest, moet je goed kunnen controleren en zelf initiatief durven nemen.”

YouTube: hoe kiest Cheik?

Meer weten over Groen-opleidingen?
Ga dan naar de websites van deze mbo-scholen!
Kijk ook op www.bekijkjetoekomstnu.nl

www.mbo-westland.nl (Lentiz)
www.wellantmbo.nl

Groen

Groen heeft te maken met planten, dieren, leefomgeving en voedsel. Maar ook met de tuinbouw, het milieu, handel en hoe onze steden en groene gebieden er uitzien. Welke richting kies jij?

Volg je een van deze vmbo-profielen?

- Dienstverlening en producten
- Economie en ondernemen
- Groen
- Horeca, bakkerij en recreatie
- Produceren, installeren en energie

Dan sluit dit domein hier goed op aan:

Voedsel, natuur en leefomgeving

64

Voedsel, natuur en leefomgeving

Binnen het domein Voedsel, natuur en leefomgeving kun je veel kanten op. Denk aan dierversorgung, groene detailhandel, styling en decoratie, de voedingsindustrie, inrichting van onze (groene) leefomgeving, tuinbouw en het milieu. Ben je praktisch ingesteld, zorgvuldig en klantgericht? Voel je je betrokken bij de zorg voor mens, plant en dier? Dan is een opleiding in de groene sector echt iets voor jou.

Voedsel, natuur en leefomgeving is onderverdeeld in:

- Dier en zorg
- Natuur en milieu
- Natuur en vormgeving
- Voeding, productie en handel

Dier en zorg

Ben je een echte dierenvriend en vind je het leuk om met honden, katten, koeien, paarden of schapen te werken? Wil je dieren verzorgen en praktisch bezig zijn? Kies dan voor een opleiding in de dierversorgung.

Voorbeelden van opleidingen

- **Medewerker dierversorgung - niveau 2 BOL**
Je verzorgt gezelschapsdieren zoals katten, hamsters en vogels. Je geeft hierover informatie aan bezoekers of klanten.
- **Vakbekwaam medewerker dierversorgung - niveau 3 BOL**
Je verzorgt gezelschapsdieren en neemt zelfstandig beslissingen over de dagelijkse verzorging.
- **Dierenartsassistent paraveterinair - niveau 4 BOL**
Je bent de rechterhand van de dierenarts en je mag onder toezicht medische handelingen verrichten. Bijvoorbeeld bloed afnemen en medicijnen geven.

Ben jij klantvriendelijk, servicegericht en kun je instructies opvolgen?

Ga voor meer info naar:

www.mbo-westland.nl (Lentiz)
www.wellantmbo.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Natuur en milieu

Onze steden staan vol met gebouwen en worden doorkruist met wegen. Tegelijkertijd hebben we behoefte aan een groene, gezonde en veilige leefomgeving. Hoveniers, tuinontwerpers en andere groenspecialisten bedenken en realiseren groene oplossingen.

Voorbeelden van opleidingen

- **Dienstverlening & Recreatie - niveau 2 BOL**
Je werkt bij sportverenigingen, bungalowparken en attractieparken.
- **Vakbekwaam hovenier - niveau 3 BOL/BBL**
Je onderhoudt en legt tuinen, vijvers en paden aan. Je verzorgt ook bomen en planten en geeft leiding aan een klein team.
- **Outdoor design - niveau 4 BOL**
Je helpt bij het ontwerpen en inrichten van speelpleinen, stadsparken en woonwijken. Je ontwerpt een omgeving waarin mensen kunnen genieten en het milieu gespaard wordt.
- **Watermanagement - niveau 4 BOL**
Je werkt zowel op kantoor als buiten in de natuur. Je helpt met het oplossen van vraagstukken zoals natuurgebieden die verdrogen, genoeg schoon drinkwater en flora- en faunabeheer in en rondom het water.

Kun jij organiseren, plannen en problemen oplossen?

Ga voor meer info naar:

www.mbo-westland.nl (Lentiz)
www.wellantmbo.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Natuur en vormgeving

Heb je groene vingers en ben je creatief? Ben je geïnteresseerd in styling, decoratie en inrichting? Dan is een opleiding in de richting natuur en vormgeving vast iets voor jou.

Voorbeelden van opleidingen

- **Medewerker bloem, groen en styling (Flower design) - niveau 2 BOL/BBL**
Je verzorgt en verkoopt bloemen en planten. Daarnaast maak je op bestelling bloemstukken, boeketten en kransen.
- **Vakbekwaam medewerker bloem, groen en styling (Flower design) - niveau 3 BOL/BBL**
Je houdt van decoreren en vormgeven. Je richt ruimtes in met allerlei (natuurlijke) en duurzame materialen.
- **Vakexpert bloem, groen en styling (Flower design) - niveau 4 BOL/BBL**
Je ontwerpt bloemstukken en andere natuurlijke creaties voor bruiloften en begrafenissen. Je regelt ook financiële zaken en geeft leiding aan medewerkers.

Ben jij klantvriendelijk, servicegericht en creatief?

Ga voor meer info naar:

www.mbo-westland.nl (Lentiz)
www.wellantmbo.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Voeding, productie en handel

Alles wat we eten komt uit de natuur. De producten die hiervoor nodig zijn, worden verbouwd of geproduceerd en komen in de voedingsindustrie terecht. Daar worden ze verwerkt en verpakt. Via de groothandel, veiling of een exportbedrijf vinden ze hun weg naar de consument. Planten en bloemen komen ook langs deze weg bij de consument terecht.

Voorbeelden van opleidingen

- **Medewerker agrohandel en logistiek - niveau 2 BOL/BBL KANSRIJK BEROEP!**
Je werkt bij een veiling of handelsbedrijf waar bijvoorbeeld bloemen, planten, aardappelen en fruit worden verwerkt en verhandeld. Je zorgt voor het lossen, controleren, inslaan, verzamelen en verzendklaar maken van de goederen.
- **Horti technics & management - niveau 3 BOL/BBL**
Je wordt opgeleid tot vakbekwaam medewerker teelt. Je weet wanneer planten gepoot, bemest en bewaterd moeten worden.
- **Food - niveau 4 BOL**
Je leert alles over de ingrediënten en de kwaliteit van voedsel. Maar ook hoe voeding kan bijdragen aan een gezonde leefstijl.
- **Green Tec - niveau 4 BOL**
Je leert over duurzame technieken en hoe je automatisering en robotisering kunt toepassen in de teelt, handel, verkoop en logistiek.

Ben jij gedreven en ondernemend en kun je instructies opvolgen?

Ga voor meer info naar:

www.mbo-westland.nl (Lentiz)
www.svo.nl
www.wellantmbo.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Techniek

Techniek is overal om je heen. Je smartphone, de kleding die je draagt, de fiets of tram waarmee je naar school gaat: alles heeft met techniek te maken. Vind je het leuk om met je handen en met je hoofd te werken? Kies dan een opleiding in de techniek.

Volg je een van deze vmbo-profielen?

- Bouwen, wonen en interieur
- Dienstverlening en producten
- Maritiem en techniek
- Mobiliteit en transport
- Produceren, installeren en energie

Dan sluiten deze domeinen hier goed op aan:

Afbouw, hout en onderhoud	70
Ambacht en laboratoriumtechniek	74
Bouw en infra	76
Mobiliteit en voertuigen	78
Techniek en procesindustrie	80

Mitchell

YouTube: hoe kiest Mitchell?

"In de bouw is samenwerken heel belangrijk. Maar je moet ook zelfstandig kunnen werken."

www.rocmondriaan.nl
www.mborijnland.nl
www.hmcollege.nl
www.lis.nl
www.mbo-stc.nl
www.techniekcollegerotterdam.nl
www.albeda.nl
www.zadkine.nl

Meer weten over Techniek-opleidingen?
Ga dan naar de websites van deze mbo-scholen!
Kijk ook op www.bekijkjetoekomstnu.nl

Afbouw, hout en onderhoud

Onder het domein Afbouw, hout en onderhoud valt alles wat met het onderhouden en opknappen van gebouwen te maken heeft. Ook het maken van meubels en de inrichting van gebouwen valt hieronder. Je vindt het leuk om te ontwerpen en met bouwtekeningen, materialen en allerlei technieken bezig te zijn. Het analyseren van problemen en op zoek gaan naar slimme oplossingen is iets voor jou. Je hebt technisch en ruimtelijk inzicht en je steekt graag je handen uit de mouwen.

Afbouw, hout en onderhoud is onderverdeeld in:

- Hout en meubel
- Schilderen en onderhoud
- Afbouw

Hout en meubel

De hout- en meubelbranche biedt veel mogelijkheden. Je kunt kiezen voor het werken met en het bewerken van hout. Daarbij maak je gebruik van moderne houtbewerkingsmachines. Je kunt ook een opleiding volgen op het gebied van meubileren, stofferen en inrichten van woningen en bedrijven. Als je het leuk vindt om met je handen te werken en van afwisselend werk houdt, kies dan voor hout.

Voorbeelden van opleidingen

- **Verkoper wonen - niveau 2 BOL**
Je werkt als verkoper in een woonwinkel of woninginrichtingsbedrijf en weet veel over de verschillende producten en materialen. Je zorgt voor een aantrekkelijke presentatie en helpt met bestellen, ontvangen en opslaan van de artikelen.
- **Allround meubelstoffeerder - niveau 3 BOL/BBL**
Je werkt bij een bedrijf dat stoelen en banken opnieuw bekleedt. Oude stoelen krijgen een nieuw stofje en een kapotte bank krijgt een goede binnenvering.
- **Ondernemend meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer - niveau 4 BOL/BBL**
Je ontwerpt en maakt meubels op maat. Je maakt ook kasten, balies of betimmeringen voor woonhuizen, kantoren of stuurhutten op een schip.

Ben jij creatief, klantvriendelijk en ondernemend?

Ga voor meer info naar:
www.hmcollege.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Schilderen en onderhoud

Schilders, lakspuiters en glazetters werken nauwkeurig en precies. Ze zorgen dat voorwerpen, woningen en gebouwen goed in de lak of de verf staan.

Voorbeelden van opleidingen

- **Schilder - niveau 2 BOL/BBL** KANSRIJK BEROEP!
Je schildert kozijnen, deuren en ander houtwerk. Dingen die je doet zijn: afplakken, aanbrengen van grondlagen, plamuren, schuren en aanbrengen van laklagen.
- **Gezel schilder - niveau 3 BBL** KANSRIJK BEROEP!
Je controleert oude verflagen en brengt nieuwe verflagen aan. Je overlegt met timmermannen, elektriciens en stoffeerders.

Kun jij samenwerken en kwaliteit leveren en ben je nauwkeurig?

Ga voor meer info naar:
www.rocmondriaan.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Afbouw

Na de opleiding ga je aan het werk bij nieuwbouw- of renovatieprojecten zoals woonhuizen, scholen, ziekenhuizen en bedrijfsgebouwen. Beroepen in de afbouw zijn kansrijk!

Kun jij kwaliteit leveren en samenwerken en ben je een probleemoplosser?

Ga voor meer info naar:
www.rocmondriaan.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Voorbeelden van opleidingen

- **Servicemedewerker gebouwen - niveau 2 BOL** KANSRIJK BEROEP!
Je verricht onderhoudswerkzaamheden op het gebied van de bouw, elektro- en installatietechniek.
- **Allround ondernemer klussenbedrijf - niveau 3 BOL** KANSRIJK BEROEP!
Je verricht allerlei onderhoudswerkzaamheden en weet hoe je een klussenbedrijf moet runnen.

Ambacht en laboratorium-techniek

Binnen het domein Ambacht en laboratorium-techniek heb je veel mogelijkheden. Je kunt kiezen voor een ambachtelijk beroep en maakt of onderhoudt gebruiksvoorwerpen. Denk bijvoorbeeld aan schoenen, glaswerk of sieraden. Ben je meer geïnteresseerd in gezondheidstechniek? Kies dan voor optiek. Vind je het leuk om in een laboratorium of onderzoekscentrum te werken? Ga dan voor een opleiding in de laboratoriumtechniek.

Ambacht en laboratoriumtechniek is onderverdeeld in:

- **Ambachtelijke techniek**
- **Laboratorium- en gezondheidstechniek**

Ambachtelijke techniek

Je vindt het leuk om creatief bezig te zijn en een ambacht te leren. Ben je in staat uit te gaan van de wensen van de klant? En kun je zelfstandig werken? Kies dan voor een ambachtelijke opleiding zoals goudsmid, glazenier of uurwerktechnicus.

Voorbeelden van opleidingen

- **Medewerker uurwerktechniek - niveau 3 BOL**
Je repareert en restaureert vooral klokken. Heb je een passie voor horloges, dan kun je kiezen voor het traject kleinspecialist en ga je aan de slag bij importeurs van dure merkhorloges of bij een juwelier.
- **Goudsmid - niveau 4 BOL**
Je ontwerpt, maakt en repareert sieraden en bent tegelijkertijd ook ondernemer.
- **Juwelier - niveau 4 BOL**
Je kunt goed met klanten overweg en weet veel over de artikelen die je verkoopt, zoals ringen, halskettingen, armbanden en horloges. Je doet deze kennis op in de vakken goudsmiden, uurwerktechniek, graveren en edelsteenonderzoek.

Ben je creatief, nauwkeurig en klantvriendelijk?

Ga voor meer info naar:
www.zadkine.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Ambachtelijke techniek

Laboratoriumtechniek

Laboratorium- en gezondheidstechniek

In een laboratorium werk je aan het ontwikkelen van nieuwe materialen, voedingsmiddelen of geneesmiddelen. Of je bent bezig met het opsporen van erfelijke ziektes, giftige stoffen of sporen van misdaad. Je gaat werken in een ziekenhuis, de voedingsmiddelenindustrie of bij een farmaceutisch bedrijf. Kies je voor gezondheidstechniek, dan krijg je te maken met mensen die een bril of contactlenzen nodig hebben.

Voorbeelden van opleidingen

- **Allround laborant - niveau 3 BOL/BBL**
Je werkt in een laboratorium en voert dagelijks basisanalyses uit. Je controleert bijvoorbeeld etenswaren of monsters uit het milieu.
- **Allround medewerker optiek - niveau 3 BOL**
Je leert alles over brillenglazen, monturen en metingen en hoe je moet adviseren en verkopen.
- **Chemisch-fysisch analist - niveau 4 BOL/BBL**
Je werkt in een chemisch laboratorium en analyseert stoffen en producten. Je controleert ook of ze wel veilig zijn.

Kun jij analyseren en onderzoeken en ben je nauwkeurig?

Ga voor meer info naar:
www.mborijnland.nl
www.zadkine.nl
www.techniekcollegerotterdam.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Bouw en infra

Alles wat met het ontwikkelen van gebouwen en infrastructuur te maken heeft, valt onder **Bouw en infra**. Denk aan het bouwen van huizen, fabrieken en kantoren. **Infra** houdt in: het aanleggen van wegen, waterwegen en ondergrondse netwerken. In de **Bouw en infra** is de sfeer eerlijk en recht voor zijn raap. Je hebt technisch inzicht en ruimtelijk voorstellingsvermogen nodig. **Oplossingen bedenken vind je een uitdaging. En natuurlijk ben je handig!**

Bouw en infra is onderverdeeld in:

- **Bouw**
- **Infra**

Bouw

Samenwerken is heel belangrijk in de bouw. Het werk is afwisselend, want je gaat telkens naar een ander bouwproject. Je krijgt met nieuwbouw, verbouwingen of restauratiewerk te maken. In de bouw kun je doorgroeien van beginnend vakman naar ondernemer.

Voorbeelden van opleidingen

- **Timmerman - niveau 2 BOL/BBL** KANSRIJK BEROEP!
Je werkt in de nieuwbouw of restauratie. Je maakt wanden en plafonds, legt vloeren en plaatst kozijnen.
- **Allround metselaar - niveau 3 BBL** KANSRIJK BEROEP!
Je metselt rechte en gebogen muren en siermetselwerk. Je kunt ook tekeningen lezen en zelfstandig bouwkundige problemen oplossen.
- **Allround timmerman - niveau 3 BBL** KANSRIJK BEROEP!
Je maakt allerlei constructies van hout voor gebouwen. Je kunt tekeningen lezen, rekenen met de duimstok en tekenhaak en werken met ingewikkelde meet- en stelgereedschappen.
- **Middenkaderfunctionaris bouw - niveau 4 BOL** KANSRIJK BEROEP!
Je bent betrokken bij bouwprojecten. Jouw werk bestaat uit het maken van plannings, bouwkundige tekeningen, begrotingen en offertes.

Kun jij samenwerken, kwaliteit leveren en plannen?

Ga voor meer info naar:

www.rocmondriaan.nl
www.techniekcollegerotterdam.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Infra

De **infrastructuur** in Nederland bestaat uit wegen, kanalen, bruggen, viaducten, spoorlijnen, vliegvelden, bruggen en tunnels. **Ondergronds** is een net van kabels en leidingen aangelegd. Dat is voor gas, water, elektriciteit, riolering en telefoonverbindingen. Je werkt met moderne meetapparatuur en zware machines.

Voorbeelden van opleidingen

- **Middenkaderfunctionaris infra - niveau 4 BOL**
Je leert alles over het bouwen van wegen, tunnels, bruggen en andere infraprojecten. Je werkt binnen of buiten en altijd in een team. Je krijgt te maken met allerlei vakmensen en aannemers, architecten, projectontwikkelaars en constructeurs.
- **Middenkaderfunctionaris landmeetkunde - niveau 4 BOL**
Je verricht meetwerkzaamheden voor de aanleg en het in kaart brengen van wegen, tunnels, bruggen, vliegvelden etc. Je leert omgaan met slimme meetapparatuur.

Kun jij samenwerken, plannen en ben je gedreven?

Ga voor meer info naar:

www.rocmondriaan.nl
www.techniekcollegerotterdam.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Mobiliteit en voertuigen

Alleen al in Nederland rijden zo'n 8 miljoen personenauto's, 1 miljoen bedrijfsauto's, 22 miljoen fietsen en 800.000 motorfietsen rond. We leggen miljoenen kilometers af en dat vraagt nogal wat onderhoud aan onze voertuigen. Vakmensen zijn nodig om al deze vervoermiddelen op de weg te houden, nieuwe systemen te bedenken en reparaties uit te voeren. Heb je technisch inzicht? Ben je handig en kun je nauwkeurig werken? Kies dan een opleiding binnen het domein Mobiliteit en voertuigen.

Mobiliteit en voertuigen is onderverdeeld in:

- Carrosserietechniek
- Mobiliteitstechniek

Carrosserietechniek

De carrosserie is het omhulsel van vervoermiddelen zoals auto's, bussen en vrachtwagens. Carrosseriebouwers, autospuiters en autoschade-herstellers maken of herstellen de buitenkant van vervoermiddelen.

Voorbeelden van opleidingen

- **Autoschadehersteller - niveau 2 BOL/BBL**
Je repareert beschadigde deuren en spatschermen. Je maakt motorkappen en andere onderdelen weer als nieuw.
- **Autospuiter - niveau 3 BBL**
Je bewerkt carrosserieën van auto's en andere voertuigen met kit en beschermingsmaterialen. Je schuurt en plamuurt en brengt alle soorten laklagen aan. Je kunt kleine schade zoals een deuk of een kras zelf herstellen.

Kun jij samenwerken, beslissingen nemen en nauwkeurig werken?

Ga voor meer info naar:
www.rocmondriaan.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Mobiliteitstechniek

Word je blij van alles dat op wielen rijdt? En is sleutelen je grote hobby? In de mobiliteitstechniek krijg je te maken met elektronica in auto's en mobiele werktuigen. Denk aan motormanagement systemen, automatische deurvergrendeling en alarmsystemen. Er zijn ook steeds meer luxe fietsen en elektrische auto's die onderhoud vragen en gerepareerd moeten worden.

Voorbeelden van opleidingen

- **Autotechnicus - niveau 2 BOL/BBL**
Je weet alles van de verfijnde elektronica waarmee auto's zijn uitgerust. Je gebruikt digitale testers en meetapparatuur om storingen op te zoeken en te verhelpen.
- **Eerste fietstechnicus - niveau 3 BBL**
Je doet onderhoud en reparaties aan fietsen. Adviseren en verkopen hoort ook bij je vak.
- **Technisch specialist bedrijfsauto's - niveau 4 BBL**
Je werkt bij een garagebedrijf of in de werkplaats van een truckdealer. Je kunt moeilijke technische storingen oplossen en wisselt makkelijk technische informatie uit met externe specialisten

Ben jij onderzoekend, een probleemoplosser en servicegericht?

Ga voor meer info naar:
www.rocmondriaan.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

4 Mbo-opleidingen per sector

Techniek en procesindustrie

Binnen het domein Techniek en procesindustrie valt alles wat te maken heeft met het maken en onderhouden van gebruiksvoorwerpen, gereedschappen, machines en procesinstallaties. Je let op de kwaliteit en veiligheid van de productie en hebt oog voor het milieu. Je vindt het leuk om zelf producten te bedenken en bent geïnteresseerd in gereedschappen, technieken en materialen. Je hebt technisch en wiskundig inzicht, werkt nauwkeurig en bent een echte teamspeler.

Techniek en procesindustrie is onderverdeeld in:

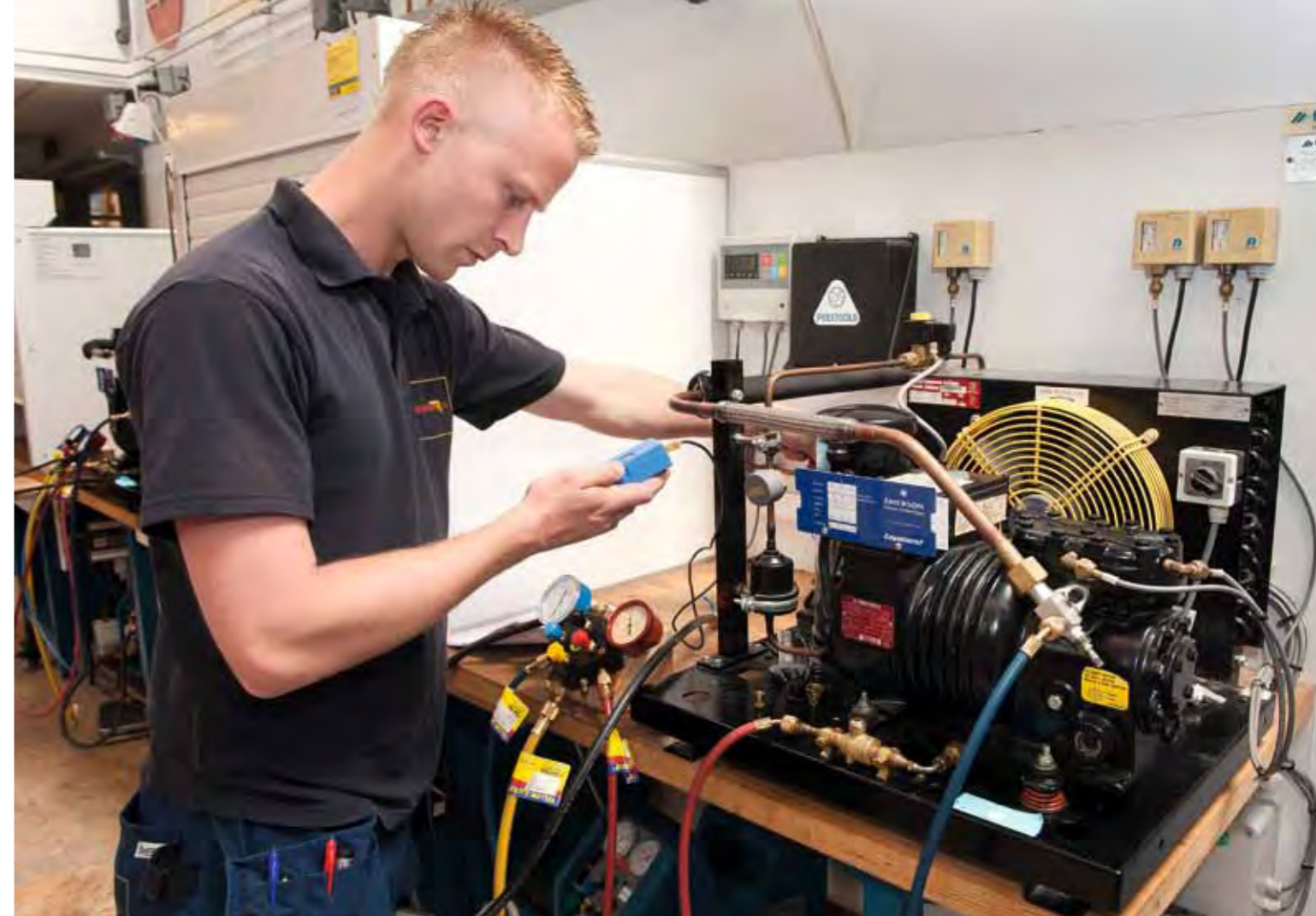
- **Elektro- en installatietechniek**
- **Procestechniek**
- **Werktuigbouwkunde**

Elektro- en installatietechniek

Naar vakmensen op het gebied van aanleg en onderhoud van elektrische installaties is altijd vraag. Bijna alles werkt namelijk op stroom: van geldautomaten en computers tot medische apparatuur en satellietshotels. Je werkt bijvoorbeeld bij een energiebedrijf of elektrotechnisch bedrijf. Andere plekken waar je aan de slag kunt, zijn een telefoon- of internetbedrijf, het openbaar vervoer of een ziekenhuis. Kies je voor installatiewerk, dan krijg je te maken met het installeren van badkamers, cv-installaties, airconditioning, koelinstallaties of het aanleggen van gas- en waterleidingen.

Voorbeelden van opleidingen

- **Monteur werktuigkundige installaties - niveau 2 BOL/BBL KANSRIJK BEROEP!**
Je legt installaties aan voor gas, water, centrale verwarming, ventilatie en riolering. Je werkt in woningen, nieuwbouwprojecten en flats.
- **Eerste monteur elektrotechnische industriële installaties en systemen - niveau 3 BBL**
Je monteert verdeelkasten en schakelpanelen en maakt

installaties gebruiksklaar. Je werkt bij een elektrotechnisch installatiebedrijf dat gebouwbeheersystemen, elektriciteitsnetten, datanetwerken en telecomnetwerken aanlegt.

- **Technicus mechatronica - niveau 4 BOL**
Je ontwikkelt apparatuur en machines met behulp van tekenprogramma's, ICT-programma's, mechanische technieken, elektrotechniek en robotica. Je werkt aan vraagstukken

op het gebied van duurzaamheid, voedselvoorziening, voedselveiligheid en technische innovatie.

Ben jij onderzoekend, leergierig en nauwkeurig?

Ga voor meer info naar:

www.rocmondriaan.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Procestechniek

Veel dingen die je om je heen ziet, zoals een blikje cola of je scooter, zijn producten die gemaakt zijn met behulp van procestechniek. Grondstoffen doorlopen verschillende stappen en aan het eind rolt daar een product uit. Voor een scooter produceert één bedrijf het metaal, een ander bedrijf de banden en weer een ander bedrijf de lak. Alle onderdelen worden in elkaar gezet, gespoten en afgesteld, totdat je een scooter hebt.

Voorbeelden van opleidingen

- **Allround operationeel technicus - niveau 4 BOL**
Je werkt aan machines en/of installaties en gebruikt verschillende soorten gereedschappen en meetapparatuur. Je zorgt dat alles op rolletjes loopt en werkt bij de technische dienst van waterleidingbedrijven, zwembaden en de procesindustrie.

Ben jij onderzoekend en nauwkeurig en kun je samenwerken?

Ga voor meer info naar:

www.mbo-stc.nl
www.techniekcollegerotterdam.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Werktuigbouwkunde

Werktuigbouwkunde heeft te maken met machinebouw, fijnmechanische technieken en het ontwerpen van producten. Denk aan het onderstel van een draaistoel, medische apparaten of hijskranen en liften. Je bent handig en vindt het leuk om te lassen, machines te monteren en producten van metaal te maken.

Voorbeelden van opleidingen

- **Constructiewerker - niveau 2 BOL/BBL**
KANSRIJK BEROEP!
Je maakt allerlei constructies van metaal en kunststof. Je werkt bij een constructiebedrijf, in de transportmiddelenindustrie, in de scheepsbouw of bij een bedrijf dat machines en apparaten bouwt.
- **Technicus engineering (werktuigbouwkunde en mechatronica) - niveau 4 BOL** **KANSRIJK BEROEP!**
Je organiseert en begeleidt het productieproces van apparaten en machines. Bijvoorbeeld voor de tuinbouw, industrie en vliegvelden.

Ga voor meer info naar:

www.rocmondriaan.nl
www.mborijnland.nl
www.lis.nl
www.techniekcollegerotterdam.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Ben jij onderzoekend, een probleemoplosser en nauwkeurig?

Dainara

YouTube: hoe kiest Dainara?

"In de zorg kun je echt iets voor mensen betekenen. Je moet wel geduld en inlevingsvermogen hebben."

Meer weten over Zorg- en welzijn-opleidingen?
Ga dan naar de websites van deze mbo-scholen!
Kijk ook op www.bekijkjetoekomstnu.nl

www.rocmondriaan.nl
www.mborijnland.nl
www.albeda.nl
www.zadkine.nl

Zorg en welzijn

Zorg en welzijn heeft alles te maken met mensen helpen. Of je nu bloed prikt voor een onderzoek, haren knipt, sportactiviteiten organiseert of zorgt dat het veilig is op straat: je bent met mensen bezig. Welke richting past bij jou?

Heb je een van deze 2 vmbo-profielen gedaan?

- Dienstverlening en producten
- Zorg en welzijn

Dan sluiten deze domeinen hier goed op aan:

Uiterlijke verzorging	86
Veiligheid en sport	87
Zorg en welzijn	89

Uiterlijke verzorging

Bij uiterlijke verzorging draait alles om het uiterlijk van mensen. Niet alleen het mooier maken van mensen maar ook het verzorgen komt uitgebreid aan bod. Het is belangrijk goed op de hoogte te zijn van de laatste trends op verzorgingsgebied. Ben je sociaal, creatief en houd je van uiterlijke verzorging? Werk je nauwkeurig en stel je de wensen van een klant centraal? Kies dan een opleiding op het gebied van uiterlijke verzorging.

Voorbeelden van opleidingen

- **Junior kapper - niveau 2 BOL/BBL**
Je verzorgt en behandelt het haar, zoals wassen, knippen, föhnen, stylen en kleuren.
- **Kapper - niveau 3 BOL/BBL** KANSRIJK BEROEP!
Je weet welke kapsels in de mode zijn en adviseert de klant. Behalve knippen kun je ook permanenten, (ont)kleuren en snijden.
- **Allround schoonheidsspecialist - niveau 4 BOL**
Je geeft gezichtsbehandelingen, massages en adviseert over make-up en schoonheidsproducten.

Ben jij klantvriendelijk, servicegericht en ondernemend?

Ga voor meer info naar:

www.rocmondriaan.nl
www.mborijnland.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Veiligheid en sport

Je bent altijd bezig met de veiligheid en sportiviteit van anderen. Bij veiligheid krijg je te maken met de beveiliging van personen en gebouwen en draag je een steentje bij aan een veilige maatschappij. Bij sport begeleid je individuen of groepen in een fitnesscentrum of bij een sportvereniging. Ben je sportief, dienstverlenend en kun je goed met mensen omgaan? Dan past een opleiding in de Veiligheid en sport echt bij jou.

Veiligheid en sport is onderverdeeld in:

- **Veiligheid**
- **Sport**

Veiligheid

De beveiligingsbranche is een veelzijdige bedrijfstak. Je luistert goed, hebt geduld en bent in staat uit te leggen waarom bepaalde beveiligingsmaatregelen zijn genomen. Er is steeds meer werk in de beveiliging en er zijn allerlei specialisaties mogelijk. Ben je servicegericht en kun je goed omgaan met mensen? Kies dan voor de beveiliging.

Voorbeelden van opleidingen

- **Beveiliging - niveau 2 BOL** KANSRIJK BEROEP!
Je voorkomt dat in openbare gebouwen en bij evenementen onveilige situaties ontstaan. Als het nodig is, grijp je in en verleen je eventueel medische hulp.
- **Veiligheid en vakmanschap – niveau 2/3 BOL** KANSRIJK BEROEP!
Je wordt voorbereid op een baan bij Defensie en krijgt les van militaire instructeurs. Na deze opleiding kun je bij de Landmacht, Luchtmacht of het Korps Mariniers gaan werken.
- **Coördinator beveiliging - niveau 3 BOL** KANSRIJK BEROEP!
Je regelt de dagelijkse gang van zaken, maakt plannings, lost problemen op, schrijft instructies en levert informatie voor beveiligingsplannen.

Ben jij klantvriendelijk en stressbestendig en kun je samenwerken?

Ga voor meer info naar:

www.rocmondriaan.nl
www.mborijnland.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

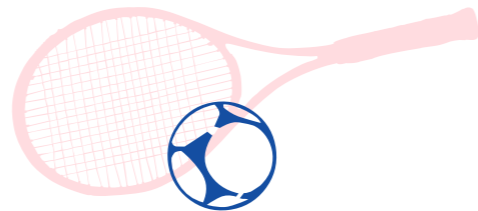
Sport

Bij Sport ben je bezig mensen professioneel te trainen en te begeleiden. Les- en leidinggeven aan jong en oud staat centraal. Ben je een sportfanaat en kun je goed organiseren? Ben je in staat mensen te motiveren en verantwoordelijkheid te dragen? Kies dan voor een opleiding in de Sport.

Voorbeelden van opleidingen

- **Medewerker sport en recreatie - niveau 2 BOL**
Je helpt bij sporttrainingen, wedstrijden en sportieve evenementen op scholen, sportverenigingen of in buurthuizen.
- **Sport- en bewegingsleider - niveau 3 BOL**
Je probeert mensen aan het sporten te krijgen en organiseert sportevenementen en wedstrijden. Je coacht ook deelnemers, zoals atleten of mensen met een lichamelijke handicap.
- **Sport- en bewegingscoördinator - niveau 4 BOL**
Je werkt als manager of beleidsmedewerker bij een sport- en bewegingsorganisatie. Je gaat over de materialen, financiële administratie en geeft leiding aan het personeel.

Kun jij organiseren, verantwoordelijkheid nemen en begeleiden?

Bekijk opleidingen op:

www.romondriaan.nl
www.mborijnland.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Zorg en welzijn

Hier draait alles om de gezondheid en het welzijn van mensen. In de zorg krijg je te maken met de verpleging of verzorging van mensen. Kies je voor de welzijnskant, dan werk je met specifieke doelgroepen zoals kinderen, jongeren, ouderen of gehandicapten. Kun je goed omgaan met mensen? Ben je praktisch en flexibel en vind je het leuk om samen te werken? Dan is zorgen voor de gezondheid en het welzijn van anderen vast iets voor jou.

Zorg en welzijn is onderverdeeld in:

- Cultureel werk en maatschappelijke zorg
- Pedagogisch werk
- Zorg en gezondheid

Cultureel werk en maatschappelijke zorg

Cultureel werk heeft te maken met recreatie, sport en spel, muziek en theater. Je werkt graag met mensen en het liefst organiseer en begeleid je zelf activiteiten. Maatschappelijke zorg houdt in dat je mensen zo zelfstandig mogelijk laat functioneren in hun eigen omgeving en als lid van de samenleving. Je geeft hulp bij persoonlijke verzorging, wonen, dagbesteding en vrije tijd.

Voorbeelden van opleidingen

- **Artiesten - niveau 4 BOL**
Je wilt het theatervak in en kiest voor de specialisatie danser, acteur of musicalperformer.
- **Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg - niveau 4 BOL/BBL**
Je helpt mensen met een verstandelijke, lichamelijke, zintuigelijke (ogen, oren) of meervoudige (meer dan één) beperking. Het zijn mensen van alle leeftijden.
- **Maatschappelijke zorg - niveau 4 BOL**
Je werkt met een zeer gevarieerde groep mensen die begeleiding en/of zorg nodig hebben. Je helpt mensen met problemen in hun thuissituatie.

Kun je activiteiten organiseren, aandacht geven en samenwerken?

Bekijk opleidingen op:

www.romondriaan.nl
www.mborijnland.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Pedagogisch werk

Of het nu gaat om kleine kinderen of om jongeren: jij voelt je betrokken bij hun leefwereld. Je ziet wat hun kwaliteiten zijn en helpt baby's, peuters en schoolkinderen zich te ontwikkelen naar zelfstandigheid. Afhankelijk van de opleiding die je kiest, ga je aan de slag in de kinderopvang, buitenschoolse opvang, het basisonderwijs of de jeugdhulpverlening.

Voorbeelden van opleidingen

- **Pedagogisch medewerker kinderopvang - niveau 3 BOL**
Je werkt met baby's en jonge kinderen en houdt rekening met de ontwikkelingsfase waarin ze zitten. Je stemt je activiteiten hierop af.
- **Onderwijsassistent - niveau 4 BOL**
Je helpt de leerkracht bij zijn werk en begeleidt (groepjes) leerlingen op een school in het primair onderwijs, het speciaal onderwijs of in het beroepsonderwijs. Deze opleiding is vooral bedoeld om succesvol door te stromen naar de Pabo (Pedagogische academie).

Kun jij begeleiden, aandacht geven en samenwerken?

Bekijk opleidingen op:

www.rocmondriaan.nl
www.mborijnland.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

Zorg en gezondheid

Als je in de zorg werkt, zijn het de mensen die je werk afwisselend en boeiend maken. Je hebt veel verschillende taken en bent hulpvaardig ingesteld. Ben je in staat je in te leven in de patiënt/cliënt en ga je respectvol om met zorgvragers? Dan ben je geschikt voor een opleiding in de (gezondheids)zorg.

Voorbeelden van opleidingen

- **Dienstverlening, helpende zorg en welzijn - niveau 2 BOL/BBL**
Je helpt mensen bij hun persoonlijke verzorging, doet licht huishoudelijk werk en geeft persoonlijke aandacht.
- **Verzorgende IG - niveau 3 BOL/BBL KANSRIJK BEROEP!**
Als verzorgende individuele gezondheidszorg (IG) verzorg je patiënten in een thuissituatie. Je begeleidt ze ook bij emotionele problemen zoals angst en rouwverwerking.
- **Verpleegkundige - niveau 4 BOL/BBL**
Je verpleegt en verzorgt mensen, dient medicijnen en zuurstof toe en assisteert bij behandelingen en onderzoeken die de arts doet.
- **Doktersassistent - niveau 4 BOL/BBL**
Je geeft voorlichting en advies aan patiënten over medische vragen, doet de medische administratie en helpt bij behandelingen van de huisarts.

Kun jij aandacht geven, instructies opvolgen en samenwerken?

Bekijk opleidingen op:

www.rocmondriaan.nl
www.mborijnland.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

5

Entreeopleidingen

Wil je naar het mbo? Dan heb je een vmbo-diploma nodig. Of een overgangsbewijs van de derde naar de vierde klas vmbo of havo. Lukt dat niet, dan kun je in aanmerking komen voor een Entreeopleiding. Er zijn verschillende richtingen, zoals de horeca, bouw, mobiliteit, detailhandel of zorg.

Voorbeelden van opleidingen

- **Assistent bouwen, wonen en onderhoud - BOL**
Je helpt met schilderen, timmeren, bouwen en tegelzetten. Je werkt in een werkplaats, op een bouwplaats of buiten.
- **Assistent dienstverlening en zorg - BOL/BBL**
Je helpt op allerlei plekken zoals in een verzorgingshuis, de thuiszorg, bij een kapper, in de schoonmaakbranche of in de horeca.
- **Assistent verkoop en retail - BOL/BBL**
Je helpt in een winkel of een groot warenhuis. Je vult de vakken, ruimt het magazijn op en helpt klanten bij hun aankoop.
- **Assistent mobiliteitsbranche - BOL**
Je werkt in een automobiel- of schadebedrijf en helpt met controles, reparaties, schadeherstel en het schoonmaken van auto's en andere voertuigen.

Bekijk opleidingen op:

www.rocmondriaan.nl
www.mborijnland.nl
www.lentiz.nl
www.mbo-stc.nl
www.svo.nl
www.techniekcollegerotterdam.nl
www.bekijkjetoekomstnu.nl

6

Mbo-scholen

pagina

→ ROC Mondriaan	94
→ mboRijnland	100
→ Lentiz	102
→ Wellantcollege	104
→ Grafisch Lyceum Rotterdam	106
→ HMC mbo vakschool voor hout, meubel en interieur	108
→ Leidse instrumentmakers School	110
→ MBO College Airport	112
→ STC mbo college (Scheepvaart en transport)	114
→ SVO vakopleiding food	116
→ Techniek College Rotterdam	118
→ Albeda College	120
→ Zadkine	122
→ Overige mbo-scholen	124
→ Schoollocaties	125

ROC Mondriaan

Vakkundig onderwijs

Richtingen

- Economie
- Horeca
- ICT
- Mode
- Musical
- Retail en Logistiek
- Sport en Beweging
- Techniek
- Toerisme en Recreatie
- Uiterlijke verzorging
- Veiligheid
- Welzijn
- Zorg
- + Entree

Delft Brasserskade 1

Economie en administratie • Entree • ICT • Logistiek • Retail • Sport en bewegen • Zorg en welzijn

Delft Rijnweg 10

Bouw en infra

Delft Rotterdamseweg 141

Technologieroute mechatronica

ROC Mondriaan

Den Haag Henri Faasdreef 194

Pedagogisch werk en Onderwijsassistent

Onderwijs

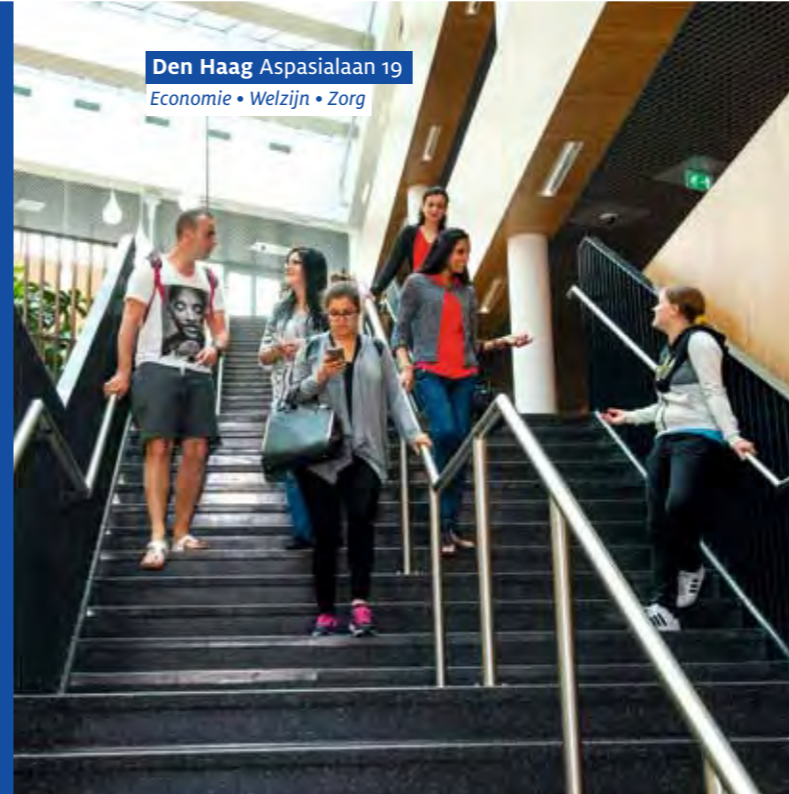
- Je oefent vaardigheden en ontwikkelt de juiste beroepshouding.
- Je krijgt een studieloopbaanbegeleider.
- Je krijgt extra ondersteuning bij taal en rekenen.

Pluspunten

- Moderne leeromgeving.
- Engelstalige en tweetalige opleidingen.
- Stage lopen in het buitenland.
- Meewerken aan City-Pier-City Loop, Ondernemersgala en thuiswedstrijden van ADO Den Haag.

Den Haag Aspasiaalaan 19

Economie • Welzijn • Zorg

Meer locaties en informatie over ROC Mondriaan op de volgende 2 bladzijden.

ROC Mondriaan vervolg

Kom langs op de Open Dagen!

Alle mbo-locaties

vrijdag 24 november 2017	15.00 – 21.00 uur
vrijdag 26 januari 2018	15.00 – 21.00 uur
zaterdag 27 januari 2018	10.00 – 14.00 uur
dinsdag 13 maart	16.00 – 20.00 uur

Mondriaan Markt, Leeghwaterplein 72, Den Haag

dinsdag 24 oktober 2017	16.00 – 20.00 uur
dinsdag 17 april 2018	16.00 – 20.00 uur
dinsdag 5 juni 2018	16.00 – 20.00 uur

Techniekmarkt, Tinwerf 24, Den Haag

dinsdag 13 februari 2018	16.00 – 20.00 uur
dinsdag 20 maart 2018	16.00 – 20.00 uur
dinsdag 17 april 2018	16.00 – 20.00 uur
dinsdag 5 juni 2018	16.00 – 20.00 uur

Speciale Info Avonden over opleidingen Marechaussee, Defensie, Sport en bewegen en Techniek: kijk op www.rocmondriaan.nl

Den Haag Helenastraat 10-12
Toerisme en recreatie

Den Haag Helenastraat 11
Orde en veiligheid

Den Haag Helenastraat 15
Facilitaire dienstverlening • Horeca

Den Haag Koningin Mariaalaan 9
Facilitaire dienstverlening • Horeca •
International Hotel and Management School

Den Haag Leeghwaterplein 72
Commerciële economie • Dienstverlening •
Mode • Uiterlijke verzorging

Den Haag Prinsegracht 27
Musical

ROC Mondriaan vervolg

Den Haag Tinwerf 10
Autotechniek en mobiliteit • Entree • Orde en veiligheid

Den Haag Tinwerf 16
ICT

Den Haag Tinwerf 24
Bouw en infra • Entree • Metaal-, elektro en installatietechniek

Den Haag Waldorpstraat 41
Administratie • Entree • Retail

Den Haag Zuidlarenstraat 6
Entree

Naaldwijk Europa 1
Entree • Zorg en welzijn • Technologieroute mechatronica

Meer informatie

Studie en Loopbaancentrum

Waldorpstraat 41 in Den Haag
Openingstijden:
ma t/m do 8.00 - 17.30 uur en vr 8.00 - 17.00 uur
088 - 666 30 00

info@rocmondriaan.nl
www.rocmondriaan.nl

- rocmondriaan
- @rocmondriaan
- ROCMondriaan

Locatie buiten de regio Haaglanden: **Leiden** Vondellaan 35.

Kijk voor alle adressen van de schoollocaties op pagina 125.

Richtingen

- Bakkerij & Horeca
- Dienstverlening
- Economie
- Gezondheidszorg
- Middelbaar Laboratoriumonderwijs
- Orde & Veiligheid
- Sport & Beweging
- Techniek & ICT
- Toerisme & Recreatie
- Uiterlijke verzorging
- Welzijn
- + Entree

Zoetermeer Van Doornenplantsoen 1
Economie • Entree • Gezondheidszorg • Dienstverlening • Orde & Veiligheid • ICT • Welzijn

Leiden Zernikedreef 11
Middelbaar Laboratoriumonderwijs

Onderwijs

- Je bent bezig met het leren van een vak, maar ook met je persoonlijke ontwikkeling.
- Je hebt een vaste studieloopbaanbegeleider.
- Je krijgt keuzeblokken om je studie te verbreden/verdiepen.

Pluspunten

- Opdrachten gekoppeld aan goede doelen, zoals Beautydagen en NLdoet.
- Internationaal stage lopen in bijvoorbeeld Engeland, Spanje, Duitsland, Finland of Amerika.
- Dichtbij en goed bereikbaar.

Leidschendam-Voorburg Fluitpolderplein 7
Entree • Economie • Gezondheidszorg • Welzijn

Zoetermeer Ayers Rock
Sport & Beweging

Kom langs!

Open Dagen

maandag 6 november 2017	16.00 – 20.00 uur
vrijdag 2 februari 2018	14.00 – 18.00 uur
zaterdag 3 februari 2018	10.00 – 14.00 uur

Info-uur

maandag 4 september 2017	16.00 – 17.00 uur
woensdag 13 december 2017	16.00 – 17.00 uur
maandag 26 maart 2018	16.00 – 17.00 uur
woensdag 20 juni 2018	15.00 – 17.00 uur

Open Dagen

Middelbaar Laboratoriumonderwijs, Zernikedreef 11, Leiden	
zaterdag 28 oktober 2017	10.00 – 14.00 uur
zaterdag 16 december 2017	10.00 – 15.00 uur
zaterdag 10 februari 2018	10.00 – 15.00 uur
zaterdag 21 april 2018	10.00 – 14.00 uur

Keuzebegeleidingsdag

woensdag 7 maart 2018	14.00 – 17.00 uur
-----------------------	-------------------

Kijk voor het locatieoverzicht op www.mborijnland.nl

Meer informatie

Alle gebouwen van mboRijnland hebben een Onderwijs Servicecentrum.

088 – 222 17 77
info@mborijnland.nl
www.mborijnland.nl

fb mborijnland
@mborijnland
mborijnland

Locaties buiten de regio Haaglanden: **Alphen aan den Rijn:** Ambonstraat 1, **Gouda:** Groen van Prinsterersingel 52, **Leiden:** Bargelaan 190, Bètaplein 18, Breestraat 46-48, Gitstraat 2 en Vijf Meilaan 210.

Kijk voor alle adressen van de schoollocaties op pagina 125.

Lentiz

Groen onderwijs in de regio

Richtingen

- Dier en zorg
- Natuur en milieu
- Natuur en vormgeving
- Voeding, productie en handel
- + Entree

Maasland Commandeurskade 22
Dier en zorg • Natuur en milieu

Onderwijs

- Je leert zelfstandig werken.
- Je krijgt les van vakmensen uit de praktijk.
- Je werkt aan wereldburgerschap en volgt gastcolleges.

Pluspunten

- Je loopt stage bij verschillende bedrijven.
- Je trekt op met studenten uit andere landen.
- Je loopt stage in het buitenland.

Naaldwijk Europa 1
Entree • Natuur en vormgeving • Voeding, productie en handel

Meer informatie

Bel of bezoek één van de scholen van Lentiz
010 – 434 99 25 of mail info@lentiz.nl

www.mbolentiz.nl
www.lentiz.nl/mbo-maasland
www.lifecollege.nl
www.mbo-westland.nl

- [mbomaasland](#)
- [mbowestland](#)
- [lentizlifecollege](#)
- [Lentiz MBO Westland](#)
- [MBO Maasland](#)
- [Lentiz onderwijsgroep](#)
- [Dutch Dogmanship](#)

Locatie buiten de regio Haaglanden: **Schiedam** Parallelweg 401.
Kijk voor alle adressen van de schoollocaties op pagina 125.

Kom langs op de Open Dagen!

Lentiz bij MBO Westland

zaterdag 18 november 2017	10.00 – 14.00 uur
woensdag 24 januari 2018	15.00 – 20.30 uur
woensdag 7 maart 2018	17.00 – 20.00 uur

Lentiz | MBO Maasland

donderdag 30 november 2017	19.00 – 21.00 uur
vrijdag 26 januari 2018	19.00 – 21.00 uur
zaterdag 27 januari 2018	10.00 – 12.00 uur
dinsdag 6 maart 2018	19.00 – 21.00 uur

Lentiz | MBO LIFE College

donderdag 16 november 2017	16.00 – 20.00 uur
woensdag 24 januari 2018	14.00 – 20.00 uur
zaterdag 27 januari 2018	09.30 – 12.00 uur

Informatiemiddag/avond

donderdag 14 december 2017	19.30 – 20.30 uur
dinsdag 20 februari 2018	15.00 – 16.00 uur
woensdag 21 maart 2018	15.00 – 16.00 uur
donderdag 19 april 2018	15.00 – 16.00 uur
donderdag 24 mei 2018	15.00 – 16.00 uur
dinsdag 19 juni 2018	15.00 – 16.00 uur

Richtingen

- Dier en zorg
- Natuur en milieu
- Natuur en vormgeving
- Voeding, productie en handel
- + Entree

Onderwijs

- Je ontwikkelt kennis en vaardigheden.
- Je wordt begeleid door een coach.
- Je krijgt algemene, beroepsgerichte en gastlessen.

Pluspunten

- Veel contacten in het buitenland.
- Intensieve samenwerking met het bedrijfsleven.
- Modern onderwijs gericht op een duurzame samenleving.

Delft Rotterdamseweg 141

Green Tec

Meer informatie

Bel of bezoek één van de scholen van Wellantcollege
070 – 390 40 16 (school in Rijswijk)

rijswijk@wellant.nl
delft@wellant.nl
www.wellantmbo.nl

- wellantcollege Rijswijk mbo
- wellantcollege Rijnsburg mbo
- wellantcollege Gouda mbo
- wellantcollege Delft mbo
- wellantcollege Rotterdam mbo

Locaties buiten de regio Haaglanden: **Gouda:** Ronsseweg 555, **Rotterdam:** Bosdreef 111 en **Rijnsburg:** Laan van Verhof 1.
Kijk voor alle adressen van de schoollocaties op pagina 125.

Rijswijk Huis te Landelaan 2

Dier en zorg • Natuur en milieu • Natuur en vormgeving •
Voeding, productie en handel

Kom langs op de Open Dagen!

Alle locaties:

vrijdag 17 november 2017 zie website voor tijden
vrijdag 26 januari 2018 zie website voor tijden
(met uitzondering van locatie Delft)

Huis te Landelaan 2, Rijswijk

donderdag 8 maart 2018 14.00 – 16.00 uur
donderdag 7 juni 2018 14.00 – 16.00 uur

Laan van Verhof 1, Rijnsburg

woensdag 14 maart 2018 18.00 – 20.00 uur
woensdag 13 juni 2018 10.00 – 12.00 uur

Ronsseweg 555, Gouda

maandag 4 september 2017 15.30 – 17.00 uur
maandag 2 oktober 2017 15.30 – 17.00 uur
maandag 5 maart 2018 15.30 – 17.00 uur
maandag 9 april 2018 15.30 – 17.00 uur
maandag 14 mei 2018 15.30 – 17.00 uur
maandag 4 juni 2018 15.30 – 17.00 uur

Green Tec opleiding, Rotterdamseweg 141, Delft

woensdag 1 november 2017 17.00 – 20.00 uur
zaterdag 16 december 2017 10.00 – 14.00 uur
zaterdag 10 februari 2018 10.00 – 14.00 uur
woensdag 4 april 2018 17.00 – 20.00 uur
woensdag 6 juni 2018 17.00 – 20.00 uur

Bosdreef 111, Rotterdam

dinsdag 13 maart 2018 15.00 – 17.00 uur
donderdag 17 mei 2018 15.00 – 17.00 uur

Grafisch Lyceum Rotterdam

Frisse ideeën en vernieuwende technologie

Richtingen

- Mediavormgeven
- Mediamanagement
- Audiovisuele media
- Creatieve productie
- Mediatechnologie
- Podium- en evenemententechniek
- Redactiemedewerker

Meer informatie

Bel op en/of ga op bezoek bij het Grafisch Lyceum Rotterdam
Heer Bokelweg 255, Rotterdam
088 – 200 15 00

info@glr.nl
www.glr.nl

- Grafisch Lyceum Rotterdam
- @GLR_tweets
- Grafisch Lyceum Rotterdam
- grafisch_lyceum_rotterdam

Onderwijs

- Inspirerend onderwijs op het gebied van media, design en technologie.
- Je werkt aan beroepsgerichte opdrachten.
- Je hebt les in een mooi, nieuw gebouw met moderne lesruimtes.

Pluspunten

- Teken- en ontwerplokalen, atelierruimtes en fotostudio's.
- Projectlokalen met pc's en Mac's.
- AV-studio's en een Productiehuis voor druk- en printwerk.

Kom langs!

Informatiemiddag op inschrijving
donderdag 23 november 2017

13.30 – 17.00 uur

Open Dag
zaterdag 27 januari 2018

09.30 – 16.00 uur

HMC mbo vakschool

Voor hout, meubel en interieur

Richtingen

- Interieur & wonen
- Meubel & hout
- Design & modeaccessoires

Rotterdam Erasmuspad 10

Interieur & wonen • Meubel & hout • Design & modeaccessoires

Kom langs!

Open Dagen

zaterdag 18 november 2017
vrijdag 19 januari 2018
zaterdag 20 januari 2018

10.00 – 14.00 uur
17.00 – 21.00 uur
10.00 – 14.00 uur

Infodag

donderdag 8 maart 2018

13.00 – 17.00 uur

Onderwijs

- Je krijgt les van docenten met veel praktijkervaring.
- Je leert over de nieuwste ontwikkelingen.
- Je werkt met moderne machines.

Pluspunten

- Kleine vakschool met inspirerende sfeer.
- Gastcolleges door bekende ontwerpers en fabrikanten.
- Bezoek aan meubel- en designbeurzen in binnen- en buitenland.

Meer informatie

Bel of ga op bezoek bij HMC mbo vakschool
Erasmuspad 10, Rotterdam
010 – 285 55 55

info@hmcollege.nl
www.hmcollege.nl

- hmcmbovakschool
- @hmcmbovakschool
- hmcmbovakschool
- hmcmbovakschool

Leidse instrumentmakers School

Vakschool voor precisietechnologie

Richtingen

→ Research instrumentmaker

Onderwijs

- Je brengt veel tijd door in praktijklokalen.
- Je wordt getraind op het gebied van metaalbewerking, bewerking van glas en andere harde materialen, optica en mechatronica.
- Je krijgt wiskunde, natuurkunde, electronica, constructieleer en meet- en regeltechniek.

Pluspunten

- Unieke vakschool die inspeelt op nieuwe technologische ontwikkelingen.
- Kleinschalig met veel begeleiding.
- Stages onder andere bij TNO, Boers&Co, ASML en TU Delft.

Leiden Einsteinweg 61
Research Instrumentmaker

Meer informatie

Bel of ga op bezoek bij de
Leidse instrumentmakers School
Einsteinweg 61, Leiden
071 – 568 11 68

info@lis.nl
www.lis.nl

 leidseinstrumentmakersschool
 @LiS_MBO

Kom langs!

Open Dagen

zaterdag 28 oktober 2017

zaterdag 13 januari 2018

09.00 – 13.00 uur

09.00 – 13.00 uur

Meeloopdagen

Wil je een dagje meelopen? Neem dan contact met ons op.

MBO College Airport

Leading in Airport Services
& Aviation Technology

Richtingen

→ Luchtvaart & Luchthaven (beveiliging, dienstverlening, facilitair en techniek)

Kijk voor opleidingen op www.mbocollegeairport.nl

Onderwijs

- Je leert de kneepjes van het vak van vakmensen en specialisten uit de luchtvaart.
- Je krijgt les in mock-ups (vliegtuigcabines).
- Onze hangar is het grootste praktijklokaal van Europa.

Pluspunten

- Nauwe samenwerking met bedrijven in en rondom Schiphol.
- Internationaal georiënteerd.
- Unieke school op het gebied van luchthaven en luchtvaart.

Hoofddorp Opaallaan 25
Entree • Luchtvaart

Meer informatie

MBO College Airport
Opaallaan 25
2132 XV Hoofddorp
023 - 569 36 00

mboccollegeairport@rocva.nl
www.mbocollegeairport.nl

Geopend: ma t/m vrij 8.00 tot 16.30 uur

 Mbocollegeairport
 @AirportCollege
 mbo_college_airport

Kom langs!

Open Dagen

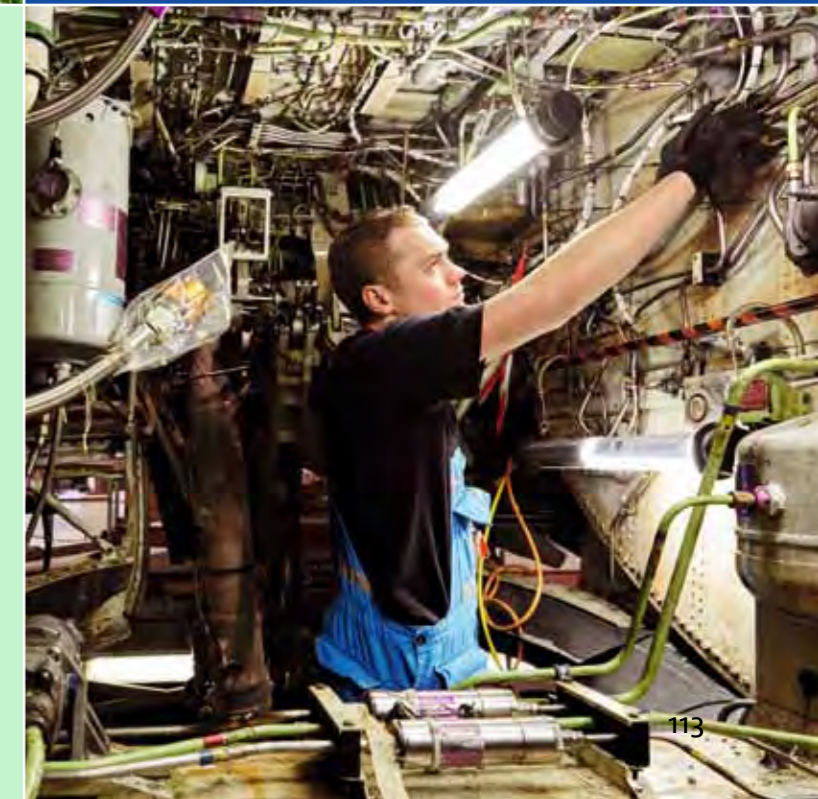
donderdag 23 november 2017
zaterdag 20 januari 2018
dinsdag 20 maart 2018

16.00 – 20.00 uur
10.00 – 14.00 uur
16.00 – 20.00 uur

Aanmeldmiddag

donderdag 31 mei 2018

15.00 – 16.30 uur

STC mbo college

Scheepvaart en transport

Richtingen

- Havens
- Logistiek
- Luchtvaart
- Procesindustrie
- Rail
- Rijn- en binnenvaart
- Scheeps- en jachtbouw
- Waterbouw/baggerbedrijf
- Wegtransport
- Zeevaart
- Zeevisvaart
- + Entree

Onderwijs

- Je leert in goed ingerichte vaklokalen.
- Je oefent met behulp van simulatoren.
- Je krijgt les van docenten uit de praktijk.

Pluspunten

- Oefenen in het Logistiek Centrum.
- Varen met opleidingsschepen.
- Veel internationale stages.

Rotterdam Waalhaven Zuidzijde 16

Entree • Havens • Logistiek • Luchtvaart • Rail • Wegtransport

Meer informatie

Bel of ga op bezoek bij het STC mbo college
010 – 448 64 44
www.mbo-stc.nl

Facebook: STC-GroupNL
Twitter: @STCGroupNL

Kijk voor alle adressen van de schoollocaties op pagina 125.

Rotterdam Lloydstraat 300

Havens • Procesindustrie • Rijn- en binnenvaart • Scheeps- en jachtbouw • Waterbouw/baggerbedrijf • Zeevaart

Kom langs!

Open Dagen / met bedrijven

vrijdag 17 november 2017	17.00 – 21.00 uur
zaterdag 18 november 2017	10.00 – 14.00 uur
vrijdag 19 januari 2018	17.00 – 21.00 uur
zaterdag 20 januari 2018	10.00 – 14.00 uur

Infodagen

woensdag 14 maart 2018	16.00 – 20.00 uur
woensdag 6 juni 2018	13.00 – 16.00 uur

Katwijk Zuidstraat 135a

Zeevaart • Zeevisvaart

SVO vakopleiding food

expert in de foodbranche

Richtingen

- Detailhandel
- Horeca
- Voeding, productie en handel

Rijswijk Diepenhorstlaan 3
Detailhandel • Horeca • Voeding, productie en handel

Meer informatie

Kom langs op onze SVO-locatie:
Diepenhorstlaan 3, Rijswijk
Of bel 070 – 413 06 66 / 030 – 275 81 81

Opleidingsadviseur: Ton Oosterveer
06 – 5202 7906
t.oosterveer@svo.nl

www.svo.nl
www.generationfood.nl

- Facebook: SVORijswijk
- Twitter: SVO_Opleidingen
- YouTube: SVO vakopleiding food
- Instagram: @svovakopleiding_food, @mbogenerationfood

Onderwijs

- Je leert alles over producten, productontwikkeling, innovatie en marketing.
- Je krijgt les van vakmensen en specialisten en brengt de helft van de tijd in praktijklokalen door.
- Je kunt kiezen uit BOL en BBL.

Pluspunten

- Je gaat op foodsafari bij bedrijven.
- Speciale talentprogramma's met veel kans op werk.
- Samenwerking met toonaangevende bedrijven in de foodsector.

Kom langs!

Open Dagen

woensdag 13 december 2017	18.00 – 20.00 uur
vrijdag 26 januari 2018	16.00 – 19.00 uur
zaterdag 27 januari 2018	10.00 – 14.00 uur
woensdag 28 maart 2018	18.00 – 20.00 uur

Meeloopweek Generation food BOL

maandag 22 – 25 januari 2018
maandag 26 – 29 maart 2018
Aanmelden via svo.nl

Infoavond

dinsdag 26 juni 2018	18.00 – 20.00 uur
----------------------	-------------------

Techniek College Rotterdam

technische en technologische opleidingen

Richtingen

- Bouw en Afbouw
- Civiele techniek (Infra)
- Elektro-, Installatie- en Koudetechniek
- Lab & Research
- IT & Online
- Engineering en Metaaltechniek
- Mobiliteit
- Proces & Maintenance

Onderwijs

- Je krijgt les van docenten uit de praktijk.
- Je leert over de nieuwste technologische ontwikkelingen.
- Je ontwikkelt jezelf tot een echte vakman/vrouw.

Pluspunten

- Meer dan 150 verschillende techniekopleidingen.
- Nauwe samenwerking met het bedrijfsleven in Groot Rijnmond.
- Grote kans op een baan, al tijdens of direct na je opleiding.

Meer informatie

www.techniekcollegerotterdam.nl
info@tcrmbn.nl

- Techniek College Rotterdam
- Techniek College Rotterdam
- Techniek College Rotterdam

Kom langs!

Techniek College Rotterdam, Jan Ligthartstraat 250

donderdag 16 november 2017 14.00 – 20.00 uur

Techniek College Rotterdam, alle mbo-locaties

vrijdag 19 januari 2018 15.00 – 20.00 uur

zaterdag 20 januari 2018 10.00 – 16.00 uur

donderdag 15 maart 2018 14.00 – 20.00 uur

Kijk voor alle adressen van de schoollocaties op
www.techniekcollegerotterdam.nl

Albeda College

Kansen voor iedereen

Richtingen

- Gezondheidszorg
- Pedagogisch & sociaal werk, maatschappelijke zorg
- Toerisme, sport & recreatie
- Beauty & fashion
- Entertainment
- Horeca, brood & banket
- Economie & ondernemen
- Facilitair & veiligheid
- Techniek & technologie
- + Entree

Onderwijs

- Je ontwikkelt jouw talenten.
- Je onderzoekt wat plannen en samenwerken inhoudt.
- Je leert hoe je actief en ondernemend kunt worden.

Pluspunten

- Ondersteuning en zorg bij leerproblemen.
- Begeleiding als er problemen thuis zijn.

Kom langs!

Open Dagen alle mbo-locaties

- donderdag 9 november 2017
- vrijdag 19 januari 2018
- zaterdag 20 januari 2018
- donderdag 15 maart 2018

Kijk voor alle adressen van de schoollocaties op www.albeda.nl

Meer informatie

Studie Info Punt

Rosestraat 1101 in Rotterdam.
010 – 29 01 020

Open:

ma t/m wo en vr 08.30 - 17.00 uur, do 11.00 - 15.00 uur

www.albeda.nl
albeda@albeda.nl

 AlbedaCollege
 @AlbedaCollege

Richtingen

- Brood & Banket
- Dienstverlening & Facilitaire dienstverlening
- Economie & Ondernemen
- Gezondheidszorg, Welzijn & Sport
- Horeca
- Logistiek
- Mode, Kapper & Schoonheidsverzorging
- Optiek
- Startcollege
- Toerisme, Recreatie & Luchtvaartdienstverlening
- Veiligheidsacademie
- Vakschool Schoonhoven

Meer informatie

Zadkine Infoshop

Centrale Bibliotheek Rotterdam
Hoogstraat 110 (1e verdieping), Rotterdam

Geopend:
ma 13.00 - 17.00 uur en di t/m vrij 10.00 - 17.00 uur
010 - 281 11 55

www.zadkine.nl/infoshop
infoshop@zadkine.nl

 zadkine
 @zadkine

Onderwijs

- Veel aandacht voor begeleiding.
- Dicht op de praktijk.
- Je wordt een goede vakman of vakvrouw.

Pluspunten

- Breed aanbod van opleidingen.
- Nauwe samenwerking met werkgevers en bedrijven in de regio.

Kom langs!

Open Dagen:

Alle mbo-locaties

donderdag 16 november 2017	15.00 - 20.00 uur
vrijdag 26 januari 2018	15.00 - 20.00 uur
zaterdag 27 januari 2018	10.00 - 16.00 uur
dinsdag 13 maart 2018	15.00 - 20.00 uur

Kijk voor alle adressen van de schoollocaties op www.zadkine.nl

Overige mbo-scholen

Particuliere instituten en academies bieden ook mbo-opleidingen aan. Soms gebeurt dat in samenwerking met mbo-scholen. Wil je meer weten over deze instituten en academies in de regio? Kijk dan naar het rijtje hieronder en op www.mboostart.nl.

Capabel Onderwijsgroep

Opleidingen op het gebied van Zorg en Welzijn zoals: Helpende zorg en welzijn, Mbo-verpleegkundige en Pedagogisch werker Jeugdzorg.
www.capabel.nl

Hogeschool TIO

Opleidingen op het gebied van: Hotellerie, Evenementenmanagement, Toerisme en Business.
www.tio.nl

Kronenburgh MEAO College

Opleidingen op het gebied van: Economie, Bank- en verzekeringswezen en International Business.
www.kb-opleidingen.nl

Nederlandse Kappersakademie

Dag- en avondopleiding Kapper.
www.kappersakademie.nl

Schoevers

Opleidingen voor Secretaresse, Directiesecretaresse/ managementassistent en Communicatie & Marketing.
www.schoevers.nl

Scheidegger Opleidingen

Opleidingen in uiteenlopende studierichtingen: van Financiële administratie, Marketing & Sales, Facilitair & Logistiek tot Zorg & Welzijn, Informatie- en communicatietechnologie en Horeca of Sportmanagement.
www.scheidegger.nl

Wel goedgekeurd?

Soms zijn opleidingen van particuliere instituten en academies niet goedgekeurd door het ministerie van Onderwijs. Schrijf je dus nooit zomaar in. Ga eerst naar je decaan voor meer informatie.

7

Schoollocaties

ROC Mondriaan

Delft	Brasserskade 1	<i>Economie en administratie • Entree • ICT • Logistiek • Retail • Sport en bewegen • Zorg en welzijn</i>	088 - 666 36 35
	Rijnweg 10	<i>Bouw en infra</i>	088 - 666 36 00
	Rotterdamseweg 141	<i>Technologieroute mechatronica</i>	088 - 666 36 00
Den Haag	Aspasiaalaaan 19	<i>Economie • Welzijn • Zorg</i>	088 - 666 35 00
	Helenastraat 10-12	<i>Toerisme en recreatie</i>	088 - 666 33 40
	Helenastraat 11	<i>Orde en veiligheid</i>	088 - 666 33 60
	Helenastraat 15	<i>Facilitaire dienstverlening • Horeca</i>	088 - 666 33 50
	Henri Faasdreef 194	<i>Pedagogisch werk en Onderwijsassistent</i>	088 - 666 44 00
	Koningin Marialaan 9	<i>Facilitaire dienstverlening • Horeca • International Hotel and Management School</i>	088 - 666 33 01
	Leeghwaterplein 72	<i>Commerciële economie • Dienstverlening • Mode • Uiterlijke verzorging</i>	088 - 666 33 00
	Prinsegracht 27	<i>Musical</i>	070 - 707 17 22
	Tinwerf 10	<i>Autotechniek en mobiliteit • Entree • Orde en veiligheid</i>	088 - 666 36 00
	Tinwerf 16	<i>ICT</i>	088 - 666 36 00
	Tinwerf 24	<i>Bouw en infra • Entree • Metaal-, elektro en installatietechniek</i>	088 - 666 36 00
	Waldorpstraat 41	<i>Administratie • Entree • Retail</i>	088 - 666 33 00
	Zuidlarenstraat 6-10	<i>Entree</i>	088 - 666 37 94
Leiden	Vondellaan 35	<i>Zorg en welzijn</i>	088 - 666 37 15
Naaldwijk	Prof. Holwerdalaan 62	<i>Entree • Zorg en welzijn</i>	088 - 666 37 35

mboRijnland

Alphen a/d Rijn	Ambonstraat 1	<i>Entree • Economie • Gezondheidszorg • Dienstverlening • Orde & Veiligheid • Sport & Bewegen • Welzijn</i>	088 - 222 17 77
Gouda	Gr. van Prinsterersingel 52	<i>Bakkerij en horeca • Entree • Economie • Gezondheidszorg • Dienstverlening • Orde & Veiligheid • Sport & Bewegen • Techniek • ICT • Uiterlijke Verzorging • Welzijn</i>	088 - 222 17 77
Leiden	Bargelaan 190	<i>Bakkerij en horeca • Dienstverlening • Facilitaire dienstverlening • Orde & Veiligheid • Sport & Bewegen • Toerisme & Recreatie • Welzijn</i>	088 - 222 17 77
	Bètaplein 18	<i>Economie • ICT • Techniek</i>	088 - 222 17 77
	Breestraat 46-48	<i>Gezondheidszorg • Welzijn</i>	088 - 222 17 77
	Gitstraat 2	<i>Bouw- en Infratechniek</i>	088 - 222 17 77
	Vijf Meilaan 210	<i>Entree • Uiterlijke Verzorging</i>	088 - 222 17 77
	Zernikedreef 11	<i>Middelbaar Laboratoriumonderwijs</i>	088 - 222 17 77
Leidschendam-Voorburg	Fluitpolderplein 7	<i>Entree • Economie • Gezondheidszorg • Welzijn</i>	088 - 222 17 77
Zoetermeer	Van Doornenplantsoen 1	<i>Entree • Economie • Gezondheidszorg • Dienstverlening • Orde & Veiligheid • ICT • Welzijn</i>	088 - 222 17 77
	Buitenparklaan 14	<i>Sport & Bewegen</i>	088 - 222 17 77

Lentiz

Maasland	Commandeurskade 22	<i>Entree • Dier en zorg • Natuur en milieu</i>	010 - 591 04 99
Naaldwijk	Europa 1	<i>Entree • Natuur en vormgeving • Voeding, productie en handel</i>	0174 - 51 33 21
Schiedam	Parallelweg 401	<i>Entree • Natuur en milieu • Voeding, productie en handel</i>	010 - 473 53 77

Wellantcollege

Delft	Rotterdamseweg 141	<i>Green Tec</i>	070 - 390 40 16
Gouda	Ronsseweg 555	<i>Dier en zorg • Natuur en milieu</i>	0182 - 54 37 43
Rijswijk	Huis te Landelaan 2	<i>Dier en zorg • Natuur en milieu • Natuur en vormgeving • Voeding, productie en handel</i>	070 - 390 40 16
Rijnsburg	Laan van Verhof 1	<i>Entree • Natuur en milieu • Natuur en vormgeving • Voeding, productie en handel</i>	071 - 402 57 03
Rotterdam	Bosdreef 111	<i>Dier en zorg • Natuur en milieu • Voeding, productie en handel</i>	010 - 217 59 22

Grafisch Lyceum Rotterdam

Rotterdam	Heer Bokelweg 255	<i>Audiovisuele media • Management en redactie • Mediavormgeven • Technologie</i>	088 - 200 15 00
------------------	--------------------------	---	-----------------

HMC mbo vakschool voor hout, meubel en interieur

Rotterdam	Erasmuspad 10	<i>Interieur & wonen • Meubel en hout • Design & modeaccessoires</i>	010 - 285 55 55
------------------	----------------------	--	-----------------

Leidse instrumentmakers School

Leiden	Einsteinweg 61	<i>Research Instrumentmaker</i>	071 - 568 11 68
---------------	-----------------------	---------------------------------	-----------------

MBO College Airport

Hoofddorp	Opaallaan 25	<i>Luchtvaart & Luchthaven</i>	023 - 569 36 00
------------------	---------------------	------------------------------------	-----------------

STC mbo college (Scheepvaart en transport)

Katwijk	Zuidstraat 135a	<i>Zeevaart • Zeevisvaart</i>	071 - 401 32 98
Rotterdam	Lloydstraat 300	<i>Havens • Procesindustrie • Rijn- en binnenvaart • Scheeps- en jachtbouw • Waterbouw/baggerbedrijf • Zeevaart</i>	010 - 448 60 00
	Waalhaven Zuidzijde 16	<i>Entree • Havens • Logistiek • Luchtvaart • Rail • Wegtransport</i>	010 - 429 02 66

SVO vakopleiding food

Rijswijk	Diepenhorstlaan 3	<i>Detailhandel • Horeca • Voeding, productie en handel</i>	030 - 275 81 81
-----------------	--------------------------	---	-----------------

Techniek College Rotterdam

Kijk voor alle locaties van Techniek College Rotterdam op www.techniekcollegerotterdam.nl

Albeda College

Kijk voor alle locaties van Albeda College op www.albeda.nl

Zadkine

Kijk voor alle locaties van Zadkine op www.zadkine.nl.

Colofon

© september 2017

De mbo-gids 'Wegwijs in het MBO 2018' is tot stand gekomen in opdracht van Spirit4you (www.spirit4you.nl).

Met dank aan alle mbo-scholen in de regio.

Deze publicatie is mogelijk gemaakt met financiële steun van gemeenten in de regio Haaglanden.

Redactie en coördinatie

Sep Schaffers (www.inktvisteksten.nl)

Grafisch ontwerp

Marieke de Roo, Delft

Fotografie

Lou Wolfs (www.louwolsfotografie.nl)

Drukwerk

Opmeer bv (www.opmeerbv.nl)

Open dagen 2017/2018

Kom langs!

Kijk voor meer informatie of wijzigingen op de websites van de scholen. Zie pagina 23.

oktober 2017

di 24	ROC Mondriaan Leeghwaterplein	16.00 - 20.00
za 28	Leidse instrument- makers School	09.00 - 13.00
za 28	mboRijnland Laboratoriumonderwijs	10.00 - 14.00

november 2017

wo 1	Wellantcollege Delft	17.00 - 20.00
ma 6	mboRijnland	16.00 - 20.00
do 16	Techniek College Rotterdam (Jan Ligthartstraat)	14.00 - 20.00
vr 17	STC mbo college (scheepvaart en transport)	17.00 - 21.00
vr 17	Wellantcollege	zie website
za 18	HMC mbo vakschool	10.00 - 14.00
za 18	Lentiz MBO Westland	10.00 - 14.00
za 18	STC mbo college (scheepvaart en transport)	10.00 - 14.00
do 23	Grafisch Lyceum Rotterdam (op inschrijving)	13.30 - 17.00
do 23	MBO College Airport	16.00 - 20.00
vr 24	ROC Mondriaan	15.00 - 21.00
do 30	Lentiz MBO Maasland	19.00 - 21.00

december 2017

wo 13	mboRijnland	16.00 - 17.00
wo 13	SVO vakopleiding food	18.00 - 20.00
za 16	Wellantcollege Delft	10.00 - 14.00
za 16	mboRijnland Laboratoriumonderwijs	10.00 - 15.00

januari 2018

za 13	Leidse instrument- makers School	09.00 - 13.00
-------	-------------------------------------	---------------

wo 17 en
do 18

spots on
jobs!

beurs voor
opleiding & beroep

vr 19	Techniek College Rotterdam	15.00 - 20.00
vr 19	HMC mbo vakschool	17.00 - 21.00
vr 19	STC mbo college (scheepvaart en transport)	17.00 - 21.00
za 20	HMC mbo vakschool	10.00 - 14.00
za 20	MBO College Airport	10.00 - 14.00
za 20	STC mbo college (scheepvaart en transport)	10.00 - 14.00
za 20	Techniek College Rotterdam	10.00 - 16.00
wo 24	Lentiz MBO Westland	15.00 - 20.30
vr 26	Lentiz MBO Maasland	19.00 - 21.00
vr 26	ROC Mondriaan	15.00 - 21.00
vr 26	SVO vakopleiding food	16.00 - 19.00
vr 26	Wellantcollege	zie website
za 27	Grafisch Lyceum Rotterdam	09.30 - 16.00
za 27	Lentiz MBO Maasland	10.00 - 12.00
za 27	ROC Mondriaan	10.00 - 14.00
za 27	SVO vakopleiding food	10.00 - 14.00

februari 2018

vr 2	mboRijnland	14.00 - 18.00
za 3	mboRijnland	10.00 - 14.00
za 10	Wellantcollege Delft	10.00 - 14.00
za 10	mboRijnland Laboratoriumonderwijs	10.00 - 15.00
di 13	ROC Mondriaan Tinwerf	16.00 - 20.00

maart 2018

di 6	Lentiz MBO Maasland	19.00 - 21.00
wo 7	Lentiz MBO Westland	17.00 - 20.00
wo 7	mboRijnland	14.00 - 17.00
do 8	Wellantcollege Rijswijk	14.00 - 16.00
di 13	ROC Mondriaan	16.00 - 20.00
wo 14	STC mbo college (scheepvaart en transport)	16.00 - 20.00
do 15	Techniek College Rotterdam	14.00 - 20.00
di 20	MBO College Airport	16.00 - 20.00
di 20	ROC Mondriaan Tinwerf	16.00 - 20.00
ma 26	mboRijnland	16.00 - 17.00
wo 28	SVO vakopleiding food	18.00 - 20.00

april 2018

wo 4	Wellantcollege Delft	17.00 - 20.00
di 17	ROC Mondriaan Leeghwaterplein en Tinwerf	16.00 - 20.00
za 21	mboRijnland Laboratoriumonderwijs	10.00 - 14.00

juni 2018

di 5	ROC Mondriaan Leeghwaterplein en Tinwerf	16.00 - 20.00
wo 6	STC mbo college (scheepvaart en transport)	13.00 - 16.00
wo 6	Wellantcollege Delft	17.00 - 20.00
do 7	Wellantcollege Rijswijk	14.00 - 16.00
wo 20	mboRijnland	15.00 - 17.00
za 27	SVO vakopleiding food	18.00 - 20.00